Ar. 144 (15.223). Lwów, wtorek 27. czerwca 1939. Rok LX.
Ч. 144 (15.223). Львів, вівторок 27. червня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіов Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Велика Британія й Німеччина моглиби корисно співпрацювати...

ПРОМОВА ПРЕМІЄРА ЧЕМБЕРЛЕНА.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В пятницю прем'єр Чемберлен виголосив у місцевости Кардіф у південному Уельсі на публичному зібранні промову, в якій між іншим обговорив і міжнародне положення. Премієр заявив, що справжня трагедія Европи полягає на тому, що в німецький нарід вмовляють, буцімто Англія плянує окруження Німеччини і хоче відібрати їй право поширити свою торгівлю. **А тимчасом метою англійської заграничної політики є: створити на світі такі умовини, в яких кожний нарід міг би у безпеці та довірю віддаватися своїй праці.** У такому світі є великі вигляди для німецького промислу, бо сьогодні багато країв потребує товарів, що є у великій мірі витвором німецького й англійського промислу. У тому світі, в якому було б привернене довіря, обі країни: **Велика Британія й Німеччина могли би корисно співпрацювати для розвитку тих можливостей, що ще досі не використані.** Але таке майбутнє мусить залишитися мрією, доки Німеччина не покине своїх підозрінь та не докаже, що вона щиро готова до розумного порозуміння з розумними людьми.

У справі конфлікту з Японією премієр Чемберлен заявив, **що Англія не підпорядкується диктатові інших держав у справі своєї заграничної політики** і не вважаючи на те, що він сам дуже високо цінить мир, він прийшов до переконання, що тільки держава сильно озброєна має вигляди на те, що її голос знайде послух. Англія може спокійно чекати майбутнього, бо її фльота найсильніша у світі, її сухопутня армія щораз краща, її летунства не перевищить летунство ніякої іншої держави. **Але англійські зброєння нікому не загрожують, вони необхідні тільки, щоб протиставитися агресії.** Англія рішучо готова протиставитися всякому насиллю у взаєминах між окремими народами. Але премієр вірить, що не вважаючи на всякі небезпеки народи знайдуть терпеливість і волю осягнути мир.

Німецька преса прийняла цю промову дуже неприхильно, стверджуючи, що Чемберлен веде „неморальну" політику, бо говорить про можливости англійсько-німецької співпраці й одночасно продовжує політику окружування Німеччини.

Пригадка.

Пригадуємо, що

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ

відбудуться в четвер, дня 29. червня 1939. р. в год. 8-ій вранці в домівці РСУК у Львові, вул. Техніцька ч. 1, II. пов.

Виразно зазначуємо, що цього року відбувають Загальні Збори всіх без винятку членів, які вибирають уповажнених на наступну 3-літню каденцію.

Того самого дня в год. 7-ій вранці відбудеться в церкві св. Спаса у Львові, при вул. Краківській

БОГОСЛУЖЕННЯ

на інтенцію Народної Торговлі і

ПАНАХИДА

за померших членів Народної Торговлі.

Дирекція.

Англійсько-японський конфлікт.

РОЗМОВА ГАЛІФАКСА З ЯПОНСЬКИМ АМБАСАДОРОМ.

ТОКІО, ПАТ. Льорд Галіфакс відбув у пятницю розмову з японським амбасадором у Льондоні. Японський уряд не знає ще змісту розмови, але з англійської преси виходить, що англійський міністр закордонних справ представив амбасадорові у формі ноти становище англійського уряду в справі японської акції у Тієнтсіні. Ця нота протестує проти поведінки з англійськими громадянами у Тієнтсіні, піддає думку, щоб інцидент поладнати у переговорах, домагається негайної відповіди на пропозиції англійського амбасадора в тій справі і натякає, що Англія може на японську акцію в Тієнтсіні відповісти енергійними репресіями.

Японські політичні кола твердять, що якщо справді зміст ноти такий, як подає англійська преса, то вона не може бути підставою до переговорів, навпаки, яканебудь реторсійна акція Англії викликала би тим енергійніші ходи Японії проти Англії.

РЕАКЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ПРИЛЮДНОЇ ОПІНІЇ

ЛЬОНДОН, ПАТ. Англійські міродатні кола звертають увагу на велике схвилювання англійської прилюдної опінії з приводу поведінки з англійськими громадянами та бльокади міжнародньої концесії у Тієнтсіні. Ці кола побоюються, що як Японія не візьме під увагу англійських пропозицій, сформульованих у розмові мін. Галіфакса з японським амбасадором, то англійська прилюдна опінія готова дуже гостро зареаґувати.

ВИПУСТИЛИ АНГЛІЙСЬКОГО ГРОМАДЯНИНА.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Внаслідок інтервенції англійського консуля в Тієнтсіні японська влада звільнила арештованого перед осьми днями англійського громадянина Сміта.

Бомби в Льондоні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Вночі з суботи на неділю вибухло в Льондоні шість бомб, які поранили багато осіб, з яких 17 треба було примістити у шпиталях.

Детонація одної з тих бомб, що вибухла недалеко готелю Пікаділлі, була така сильна, що в близьких домах вилетіли всі шиби, а гук, не вважаючи на сильний вуличний рух, було чути на віддаль одного кільометра довкола.

Того, що підкинув бомбу, зловили. Після вибуху зібралася на вулиці Пікаділлі велика юрба, але сильна поліційна ескорта оборонила його перед самосудом. За участь у тому атентаті поліція арештувала ще одного мужчину й одну жінку.

„Не можна окупити пошани уступками".

ПАРИЖ, ПАТ. В минулу неділю, у 25-літні роковини великого бою під Верденом, ґен. Ґамелен виголосив промову, в якій вказав на велику вагу моральних чинників на війні, заявив за колишнім висловом Рішельє, що Франція готова на все, що виглядає неможливе і закінчив промову словами: „Разом із тими, що впали під Верденом усі здаємо собі справу, що не можна добути перемоги вагаючись чи піти на зусилля, як не можна окупити пошани уступками".

„Хочемо усунути безправство Версалю".

БЕРЛІН, ПАТ. На партійному конґресі в Єссен міністр Ґебельс виголосив промову, в якій між іншим говорив: „Доля німецького робітника звязана нерозривно з долею цілого народу. Кольоній потребуємо не для заспокоєння примхи, але на те, щоб дати нашим синам необхідне до віддиху повітря. Хочемо природних, справедливих життевих умовин, хочемо усунути безправство Версалю, не хочемо належати вічно до тих, що нічого не мають — оце цілі, які хочемо осягнути". Ця промова, як зазначує німецьке інформаційне бюро, була звернена проти Англії.

Дефіляда білоґвардійців.

ТІЄНТСІН, ПАТ. В давній німецькій концесії відбулася в неділю дефіляда російських білоґвардійських відділів перед представниками японської армії і місцевих секцій націонал-соціялістичної, фашистівської та еспанської фаланги. Треба пригадати, що російський протикомуністичний комітет, що працює під покровом японської армії, кермує всіми „російськими емігрантами в Китаю. Непослух наказам комітету потягає за собою виселення через ...

Перечулення та брак амбіції.

Львів, 24. червня 1939.

Одною з найцікавіших рис повоенного часу це крайність та яскрава суперечність не тільки ідеольогічних течій і устроїв, але й т. зв. моральних імпондерабіліїв. Маємо на увазі момент престіжу, який раз грає величезну ролю, стаючи причиною міжнародніх конфліктів та зміною цілих орієнтацій, то знову перестає грати взагалі якунебудь ролю, немов питання державного престіжу не істнує. Для народів недержавних — приглядатися сучасній дипльоматії, її методиці та вислідам, річ не тільки цікава, але надзвичайно повчальна. Можна справді чимало навчитися, глядючи на досвід одних та помилки других. Можна чимало навчитися на показних прикладах із сучасної міжнародньої ситуації, коли справді питання чести нації (держави) повинно рішати про всю її політику, та коли слід бути дуже обережним, щоб не утотожнювати поняття національної чести з перечуленням, бо перечулення не може мати місця у практичній політиці.

Ось від тижнів читаємо про хід анґльосовітських переговорів. Анґлійська концепція, з якою великобритійський міністр Галіфакс виїхав був до Женеви, а саме, щоб вбрати союз з СССР у рямці статуту Ліґи Націй, провалилась відразу. І від того часу анґлійська дипльоматія зазнає одну компромітацію за другою: Москва, бачучи жагуче бажання Анґлії щодо відбудови передвоєнного порозуміння трьох великодержав, висуває щораз нові вимоги, крутить, явно відволікає, до того ще й навіть у формально-звичаєвих подробицях поводиться непристойно: дає комунікати до преси раніш, ніж знають їх акредитовані заінтересовані у цій справі чужинецькі амбасадори, виявляє тайну розмов з надзвичайним анґлійським делеґатом, який безуспішно вже поверх тижня сидить у Москві, ба навіть лається на тих анґлійських та французьких „імперіялістів", з якими одночасно переговорює про військово-політичний союз. Навіть паризький „Тан" закидає вже анґлійській дипльоматії брак амбіції. Однак горді анґлійці нічого собі з совітських вихилясів не роблять, приймають всі образливі большевицькі круйтійства спокійно і байдужно та йдуть на щораз дальші уступки, щоб тільки остаточно добитися своєї мети: щоб довести до союзу з Совітами, які потрібні анґлійцям і з огляду на Німеччину і з огляду на Японію. Інша річ, чи історія дасть колись свою згоду на такий союз і похвалить його, як крок для інтересів Великої Британії доцільний і розумний. Сьогоднішні керманичі велико-британської політики до такого союзу змагають і на своїй дорозі не признають ніяких престіжевих перешкод. Так само, як у другій половині мин. року не признавали ніяких престіжевих перешкод, коли вважали за доцільне змагати до порозуміння з III. Німеччиною: анґлійський премієр не ждав, поки канцлер переможеної у війні Німеччини перший відвідає столицю над Тамізою, тільки взяв парасолю в руки та полетів до Гітлера, не маючи навіть ніяких запорук, що його подорож буде успішна. Проквитував прикрі хвилини у Ґодесберґу та зумів ще переконати премієра Франції, щоб разом із ним їхав до Мінхену. У керманичів двох великих демократичних великодержав не грав ролі престіжевий момент, що — мовляв — демократія іде на руку диктатурі, не грали теж ніякої ролі спомини з 1914. року про бомбардування раймської катедри та співи „Боже, покарай Анґлію". Сентимент ішов у кут і в кут ішло всяке перечулення, коли річ ішла про державний інтерес, про успіх політичної напрямної.

Але маємо теж приклади, коли престіж грає таку ролю, якої не грав навіть за часів навпів абсолютистичних монархій другої половини XIX. ст. Знаємо напр., що польсько-французьке напруження після 1926. року прийшло у вислідi головно престіжевого конфлікту (роля французької військової місії у Варшаві, поведінка французького капіталу у Жирардові і т .п.). Бачимо теж, як страшенне багато кладуть тоталістичні держави на престіжеві моменти. Адже нема сумніву, що чи не найважнішою причиною невдачі посередницької пропозиції Рузвельта був дуже незручний та престіжево образливий для німців натяк американського президента щодо єдиної відповідальности Німеччини й Італії за найближчу світову війну: обтяження Німеччини єдиною виною за останню війну в офіціяльному версайському документі — це був вугольний камінь франко-німецької післявоєнної ворожнечі. Але знову таки маємо одну крайність: повну байдужність на те, що взаємно про держави, народи і їх найвищих діячів виписують часописи, заплутані у нинішню „пресову війну". Слово „пресова війна" придумане теж на те, щоб притупити свою вразливість: в інших часах були б уже найгостріші дипльоматичні конфлікти за дрібну частину того, що сьогодні одні виписують на других, вичитуючи потім відповіді у такому самому тоні.

Престіжевий мотив грає теж чималу ролю у внутрішніх відносинах у Польщі. Ми неоднократно чували від високих польських достойників: „Так, признаємо, що це і те не впорядку і властиво треба би вам такі і такі ваші вимоги задовольнити; але не можемо цього тепер зробити, бо ви, українці, зрозуміли б це як нашу, польську, слабість." Знаємо скільки місця займало у польській публіцистиці питання: „Хто винен у тому, що так виглядають польсько-українські відносини, поляки чи українці?" — і завжди ще товчеться наскрізь престіжевий запит: „Хто повинен перший простягнути руку до згоди?"

Очевидно, коли б була ясна і виразна концепція полагоди польсько-української проблеми та сильна воля цю полагоду конструктивно перевести — престіжеві моменти зійшли б на задній плян.

Мати тонке вичуття національної чести та гідности у політичній тактиці — це підстава не тільки політики, але просто екзистенції політично-зрілої нації. Але не слід ніколи переплутувати понять „честь" і „перечулення", бо ці два поняття сильно між собою сваряться. Ік.

З польської преси.

Німеччина і Польща у творах Гітлера та його помічників.

Під наголовком „Шляхи і мета Гітлера" варшавський соціялістичний **„Роботнік"** у числі з 24. червня реферує брошуру Яна Ґеринського „Ось такий Гітлер („Такі ест Гітлер"), змістом якої є цитати з книжки Гітлера „Майн Кампф". Поляка Ґеринського цікавить у книжці Гітлера весь матеріял, що має якенебудь відношення до Польщі. Цей матеріял, частинно репродукований уже на сторінках преси, подаємо у льогічному порядку і в коротких виїмках:

„Ми, національні соціялісти — пише Гітлер у „Майн Кампф" на 742 стор. — **свідомо перекреслюємо напрям закордонної політики довоєнних часів.** Зачинаємо від того місця, **на якому скінчено 600 літ тому назад.** Стримуємо вічний похід ґерманців на південь та захід Европи **та спрямовуємо наш зір у сторону Сходу.** Врешті замикаємо етап кольоніяльної та торговельної політики передвоєнних часів і зачинаємо політику будучности, **політику здобування землі".**

„Та коли сьогодні кажемо про нові простори в Европі, **можемо думати передовсім тільки про Росію та сумежні держави,** що підлягали їй. Здається, сама доля вказує нам пальцем цей шлях".

„Метою нашої (тобто націонал-соціялістичної) **майбутньої закордонної** політики не повинна бути ні західна ні східна орієнтація, тільки **східна політика в розумінні здобуття конечний земельний простір для нашого німецького народу.** А що на це треба сили, а смертельний ворог нашого народу, Франція, немилосердно нас придавлює та грабує наші сили, **нам не вільно цофнутись перед ніякою жертвою, яка в наслідках могла б довести до знищення французьких змагань до геґемонії в Европі".**

„Нам не вільно ніколи толерувати повстання двох континентальних великодержав в Европі! Кожну спробу орґанізації другої великодержави на кордоні Німеччини, хочби тільки у формі держави, що могла б аж колись статись військовою потугою, **мусите трактувати як атаку проти Німеччини".**

Напрям німецької закордонної політики, коли брати її основу з „Майн Кампф", ясний: він скерований на схід. Щож думав Гітлер про Польщу, пишучи свою книжку „Майн Кампф". Про Польщу Гітлер мало згадує і ніколи в додатньому розумінні. Зате ідеольоґи, афірмовані Гітлером і партією, ясно кажуть свій погляд про Польщу.

В перших виданнях „Міту XX. століття" **Розенберґ** пише:

„В боротьбі, що її веде німецький нарід за своє істнування, **не вільно кермуватись оглядами на безвартісних та претенсіональних поляків, чехів тощо. Ці народи треба відкинути на схід."**

Ще виразніше пише про Польщу проф. **Банзе** у свому творі „Раум унд фольк" на стор. 390:

„Нашим (тобто німецьким) **найнебезпечнішим ворогом на Сході — це Польща... Поляки аж надто неспокійний, амбітний та хапчивий** західно-слав'янський нарід, якого територія була досі поділена між Пруси, Австрію та Росію, бо ці держави уважали, що це єдиний спосіб, щоб могти почувати себе безпечно супроти такого бурхливого народу; **і це поправді єдиний шлях розвязати польську проблему."**

Подібних заяв інших сучасних німецьких політичних публіцистів у міру загострення німецько-польського конфлікту щораз більше.

Подробиці таємного італійсько-німецького протоколу?

Виленський **„Глос Народови"** з 23. VI. приносить під повищим наголовком зміст таємного італійсько-німецького протоколу до військового договору цих держав з 7. травня ц. р., протоколу, що появився на сторінках ріжних анґлійських та французьких пресових органів.

На основі цього протоколу передбачено, що **командантом зединених німецько-італійських армій у часі війни буде німецький ґенерал; команду над зединеними фльотами матиме італійський адмірал. Не вирішено ще, хто буде шефом повітряної фльоти,** бо, мовляв, італійський кандидат на це становище, маршал Бадольо має проти себе німецьких ґенералів.

Як цікаву подробицю військові знавці уважають передбачену у протоколі тісну співпрацю на тлі уодностайнення типу зброї та муніції. Спеціяльна мішана комісія почала досліди над станом змагазинованих потрібних засобів (нафта, бензина тощо), сировин, ...

гілля, дерева й інших матеріялів, які треба змагазинувати.

Кажуть теж про перебудову італійських дивізій і пристосування їх до німецьких. Італійські дивізії мають по 2 полки, німецькі по 3 полки.

Цікава точка протоколу, в якій займаються **спільною акцією в кольоніях. У цій справі італійці мають першенство**, як більш досвідчені в кольоніяльній війні. **Командантом має бути італієць, але іменований спільно Гітлером та Мусолінієм.** У протоколі виразно сказано, що іменування „начального вождя кольоніяльних військ устійнять Гітлер та Мусоліні в моменті, коли буде для цього конечність, чи пак можливість зайняти нові кольоніяльні области".

В одному з розділів протоколу обговорено справи взаїмної обміни старшин, підстаршин, та вояків обох армій. Німці зобовязуються прийняти річно до 10.000 італійців у свої військові формації, натомість італійці приймуть річно 15.000 німців.

У кінцевих постановах протоколу зазначено, що **ні одна зі сторін, без згоди другого контрагента, не може зменшити своїх збройних сил шляхом частинної чи цілковитої демобілізації.** В теперішньому періоді відношення збройних сил обох держав виносить 2:3, тобто, що на трьох змобілізованих німців італійці змобілізують двох вояків. **У протоколі підкреслено, що Німеччина зобовязалась у місяці червні 1939. р. піднести стан своїх збройних сил до 2,500.000 вояків, не враховуючи в це парамілітарних фромацій** (СА, СС, Гітлерюґенд). **Число змобілізованих німецьких вояків під кінець цього року виноситиме 3 міліони. Це значить, що по думці постанов протоколу італійці до кінця 1939 р. мусять змобілізувати 2 міліони вояків."**

Якщо чужинецька преса подала подробиці німецько-італійського протоколу у вірній їхній редакції, то „держави оси" матимуть у цьому році 5 міліонів змобілізованих вояків правильного війська і напевно стільки ж саме вояків з парамілітарних організацій.

Мова діловодства Ставропіґії.

У західно-европейських народів простонародні мови молитов і перекладів св. Письма від XV. в. повільно стали й мовами законодавства та адміністраційного і судового діловодства замість латинської мови, що була в них і богослужебною. У славян грецького обряду богослужебною мовою стала церковно-славянська (староболгарська) в ріжних народніх її вимовах. В небогослужебних письмах писарі для ліпшого зрозуміння заступали деякі незрозумілі церковно-славянські слова рідними простонародніми словами і таку мову називали у Східній Европі славяно-руською. Мову Литовського Статута, як збірника приватного і карного права з 1529. р., призначеного для тодішньої Литви, що обіймала також Білорусь і Наддніпрянську Україну, назвав законодавець „руською", бо вона мала малу домішку церковно-славянських слів, а більшу українських, з великою примішкою польської канцелярщини. Прикмети білоруської мови видно хіба подекуди в правописі. Хоч 1696. р. польський уряд заступив у Литві і правобережній Україні актову канцелярійну книжну руську мову польською книжною мовою, проте українська (руська) мова зберегла у лівобережній Наддніпрянській Україні аж до часу, коли Литовський Статут заступили 1840. р. у Росії московськими законами.

Церковне брацтво при Успенській церкві у Львові, що істнує від 1421. р., одержало в 1586. р. від антіохійського патріярха Йоакима назву Ставропіґійського, тобто хрестоноского брацтва, а в 1788. р. від австрійського цісаря назву Ставропіґійського Інституту з правом від 1793. р. вести школи з бурсою, що по первісному плянї науки мала виучувати вихованків на дяків і дяковчителів. Зі статті В. Р. Ваврика: „Члени Ставропіґіона за 350 лет", Временнік 1937, ст. 64, довідуємося з захованих протоколів, що від 1733—1844. р. списувано протоколи засідань Правлячого Совіту по латинськи і від 1862—1936. р. по руськи". Можна догадуватися, що вже у XVII. ст. братчики почали писати протоколи по латинськи тому, що правдоподібно тоді, як і пізніше стала для братчиків замість славяно-руської мови польська мова устною мовою діловодства. Вона була такою правдоподібно і від 1845—1862. рр., коли списували протоколи засідань Совіта в німецькій (тоді урядовій) мові, бо знаємо з історії, що тоді т. зв. гр.-кат. інтеліґенти вживали часто польської мови, як розговірної; успенські пароxи до 1835. р. виголошували проповіди по польськи саме з огляду на ту горстку гр.-кат. інтеліґентів, що почувалися русинами лиш обрядово.

Частинно недокладно і хибно ствердив В. Р. Ваврик, що „кніґі заседаній Правящаво Савета (1862—1936) пісанные па русскі", тобто по російськи, бо до 1914. р. писані вони галицько-руським язичієм, ніби славяноруською мовою з українською вимовою. Від 1916 до 1922 р. під управою українців ведено діловодство по українськи („малорусски") аж до віддачі у 1922. р. управи львівським воєвідством комісареві Третякові, як „русскому", що увів діловодство „па русскі", яке від 1924 р. продовжує „русскій" „Правящий Савет Львовскаго Ставропіґіона". Це діловодство поправді відбувається двомовно, бо устно по українськи, а на письмі у протоколах „па русскі", тобто по російськи. Наші „галицько-русскі" в цьому напрямі наслідують польське законодавство, що дозволяє промовляти на засіданнях громадських рад по українськи, але каже списувати протоколи по польськи. Коли до 1914. р. видавала Ставропіґія свої річники „Временника" галицько-руським язичієм, то від 1924. р. видає його по російськи і приймає в члени лиш „русских", себто галицьких псевдо-росіян гр.-католиків, яких досі назбіралося 193 душ. По думці В. Р. Ваврика дяківська школа з бурсою, як приютом для бідних учнів, була при Ставропіґії лиш до 1709. р., бо приказав її відновити в 1793. р австрійський уряд з обовязком науки необрядових предметів у державних школах. Через це бурса з наукою церковного обряду і співу та церковно-славянської мови втратила характер виключно дяківської школи. Не виховувала вона своїх учнів, здається, ніколи в дусі національно-українськім, бо коли з поданих Ввриком документів у „Временніку" з 1938. р. видно, що бурсове діловодство від 1820—1865. р. вела Ставропіґія майже виключно **по польськи** і тільки деколи **по німецьки**, то можна припускати, що виховувала своїх вихованків бодай на польонофілів, коли не поляків. Від часу заведення в ставропіґійській бурсі у 1905. р. для 30 бурсаків примусової науки книжної „руської" мови, як „общерусской", тобто загально **російської** замість науки богослужебної **церковно-славянської** — почалося винароднювання бурсаків, як русинів на „русских", себто росіян-москалів. Це була свідома тенденція: відокремити їх від галицьких українців, що лежало в польськім і російськім інтересі. У московщенні українських бурсаків підпомагало Ставропіґію т-во „Народній Дім" у Львові, що завело і для своїх бурсаків науку російської мови та в 1911. р. дарувало 39 російських книжечок для ставропіґійських бурсаків. Хоч і досі ставропіґійські бурсаки мусять учитися в бурсі **російської мови і в бурсі називатися „русскими"**, проте по виході з бурси не вводять вони російської мови до своїх родин, бо вони самі і їх жінки **не знають** російської мови і ледви чи всі лишаються „русскими" навіть по назві. Коли управа Ставропіґії мовою свого діловодства школила українцям та українському престіжеві, будучи знаряддям польонізації, а від 1867. р. русифікації, то своєю друкарнею від кінця XVI. в. в дійсності підпомагала православну і від XVIII. в. гр.-кат. Церкву друком церковних книг. У 1591. р. вона видрукувала грецьку граматику „Адельфотес" з рівнобіжним перкладом на славянсько-руську мову. Згадати треба теж ,що Ставропіґія видала у зближеній до живої української мови буквар **„Граматика езыка малорускего"** Івана Вагилевича в 1845. р. для тодішніх галицьких русинів, що з виїмком духовенства не знали української літературної мови. Видали теж в 1850. р. М. В. Гоголя повість „Тарас Бульба" у перекладі Дмитра Головацького з російського на „галицько-руський язик". За підмогою Ставропіґії були друковані зазиви „Головної Галицько-руської Ради" 1848. р. і кілька літ „Зоря галицкая" і 1851. р. протиалькогольний „разсказ" о. Григорія Савчинського: „Гет, гет, гет!" Але від часу видання Ставропіґією 1852. р. Дениса Зубрицького першої наукової „Історії Галичско-русскаго княжества" штучною славяно-руською мовою пішла Ставропіґія **у всеросійському мовному і національному напрямку і таким іде досі** без журби, що цей напрям має щораз менше виглядів і прихильників. Згідно з „Уставом" (тобто статутом) з 1912. р. метою його є не лиш зберігати католицьку віру у **„руського народа"**, але й піддержувати **„русскую народность"** і помагати її культурному розвиткові, розуміється — в „общерусскім" напрямку. Тому Управа Ставропіґії від 1870. р. не приймає українців на своїх членів. У 1938. р. мала вона 193 членів, самих „русских", з яких лише 80 мешкало у Львові. Між членами було лише кількох купців, ремісників і селян, а решта майже самі чинні і нечинні польські урядовці, хоч повинні би бути членами самі гр.-кат. міщани зі Львова, з огляду на церкву.

Майно Ставропіґії складається з церкви та домів у чотирокутнику коло неї і одного дому дальше, по оцінці скарбового уряду вартости міліона зол. У тих домах жило 57 платних комірників, які у 1935. р. заплатили чиншу округло 60 тис. зол., податки та інші данини давали коло 29 тис. зол. Крім цього Ставропіґія мала дохід з продажі церковних книг, з чиншу з найму друкарні у 1935. р. місячно по 50 дол. і 232 зол. і т. ін. На втримання своєї бурси з 33 учнів гр. кат. і православних з Волині доложила Ставропіґія в 1935. р. кругло 4.400 зол. Для адміністрації майном удержувала Ставропіґія трьох урядовців і префекта бурси.

Коли зважити, що по обчисленню В. Р. Ваврика було в 1930. р. при соймових виборах лиш 80 тис. таких „русских" гр.-кат. виборців, що голосували на „русску" лісту в Галичині, то Ставропіґія служить тільки дуже маленькій кількости гр.-кат. населення в Галичині з отих 80-ти тисяч виборців, бо мало хто з них розуміє так по російськи, щоб читати „Временнік". Маємо теж враження, що й справжні москалі не читали б протокол та „Временніка", бо чистота і правильність тієї російської мови теж дуже розмірна: це так звана кухонна російська мова. Словом — культурна установа не дуже рахується з своєю традицією та своїм призначенням.

В. О. Б.

Студентські справи

ДЕРЖАВНА ПЕДАҐОҐІЯ У ЛЬВОВІ.

Речинець, коли можна вносити подання про прийняття кінчиться 30. червня ц. р. Подання треба вносити на руки Дирекції. (Адреса: Państwowe Pedagogium we Lwowie, ul. Dwernickiego l. 15). Залучники до подання: 1) свідоцтво зрілости давньої Ґімназії або ліцею, 2) метрика, 3) curriculum vitae, 4) свідоцтво здатности до вчительського звання, видане урядовим лікарем на окремім формулярі, 5) свідоцтво моральности, 6) військова книжечка, 7) заява (oświadczenie) щодо напряму студій. — Педаґоґія коедукаційна і має три виділи: гуманістичний, матем.-фізичний і природничо - ґеографічний. Вступні іспити відбудуться 4. вересня 1939.

З українського життя у Чехії.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖИНІРІВ У ПРАЗІ“.

Одна з досить чисельних скількістю своїх членів та найсильніша їхньою якістю організація — це „Т-во Українських Інжинірів“, яке минулими роками відбувало свої загальні збори навіть три вечорі — разом коло 20 годин. Цього року „Т. У. І.“ відбуло свої збори 27. травня п. р. від 7 год. вечором до 1 год. вночі у присявності понад 50 членів. Хід зборів був, як завсіди, діловий. Протокол та звіти принято без дискусії одноголосно, а вибір нової Управи відбувся також досить гладко. До Управи вибрані такі громадяни: інж. Петро Стецьків — голова, інж. д-р Аркадій Кейван — заст. голови, інжиніри: М. Загривівський, Дзидз, д-р Герасименко, Чмола, Сербин, Курилюк, Білоус, Андрейків — члени. До ревізійної комісії вибрані: інж. Ф. Федушинський, доц. Моралевич.

У пляні праці рішено співпрацювати зі всіми українськими організаціями. В дискусії над пляном праці м. ін. забирали голос д-р Герасименко, інж. Василюк, Андрейків і і., які є членами „Т. У. І.“, а рівночасно творять секції інжинірів при „Українській Громаді“, іменем якої вимагали, щоб „ТУІ“ підпорядкувалось політичному проводові. Збори більшістю голосів відкинули цю вимогу з поясненням, що Т-во, яке має нині понад 200 членів, хоче лишитись і на дальше виключно фаховим товариством. Окремі члени мають — зрештою — право бути в довільних політичних організаціях.

Відрадне явище, що „політичні“ внескодавці залишились членами „ТУІ“ і приняли вибір до Управи, хоча кажуть, що вони мали виступити з Т-ва, коли б їх внесок не був принятий.

ЗБОРИ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“ У ПРАЗІ.

Перед 9 роками почалась підготова до заснування читальні „Просвіти“ у Празі. Ту підготову вів тоді у Студентському Домі голова „Союзу Підкарп. Студентів“ А. Ґелетка, а незалежно від того другий гурток у приватній хаті Я. Олексенка. Справу ведено за повільно і щойно молодий новий голова „Союзу Підкарп. Студентів“ Степан Росоха остаточно довів діло до успіху, став першим головою читальні, а відтак аж дотепер членом ревізійної комісії Зпочатку „Просвіта“ розвинула була дуже широку діяльність відчитами, курсами, товариськими забавами, виставами і т. п.

Але нещастя хотіло, що туди попав і дехто з давніх державних достойників, які штучно викликали непорозуміння між найбільше працьовитими членами. Наслідком того по двох роках живої праці настав занепад. Самочинно виринули дві ґрупи упраїнців. Одні називали себе „націоналістами“, а другі лише українцями, або дехто з них уважав себе „демократом“, чи навіть „соціялістом“. Почалась нерозумна гра слів, відсунено найактивніші одиниці від праці, які лише з конечности заложили „Українську Робітничу Академію“, де продовжали працю „Просвіти“, яка тимчасом майже спала.

Та тепер прийшов час, коли побажане, щоб та з конечности створена орґанізація перестала істнувати і щоб „Просвіта“ віджила наново, але вже — на жаль — не як філія ужгородської „Просвіти“, а як самостійне товариство.

Більша частина членів Управи ще минулого літа відїхала на Карпатську Україну, звідки вже і не вернулася. Деякі ділові книги і протоколи зберіг д-р Павлічук, на основі чого пані Будькова, як одинокий член Управи, скликала загальні збори, що відбулися 4. ц. м. у демівці при Мисліковій вул. ч. 6. В даних обставинах неточні звіти треба було приняти і неприявним членам Управи уділити абсолюторію, бо вони не з власної вини не явилися.

Явився несподівано заслужений діяч д-р Степан Росоха, який недавно щасливо видістався з Карпатської України. Можна б радіти його поворотом і появою, як би не те, що він належить до ґрупи людей, яка лише собі приписує правдивий патріотизм і непомильність, що у великій мірі причинилось також до збільшення катастрофи в Карпатській Україні. Тут він нещасливим виступом викликав небажаний конфлікт з іншим, невичайно солідним працівником інж. П. Красноносом. Жалко, що ще не дійшло між обома до порозуміння, бо тоді і культурна робота пішла би краще. Сподіємося, що до цього прийде. Принято нових членів і вибрано членів управи в такім складі: студ. Антін Мартинець — голова, Михайло Штімац — І. заст. голови, Михайло Осташ — ІІ. заст. голови, інж. Петро Красноніс — секретар, Іван Найдух — скарбник, Ярослав Олексенко — бібліотекар і господар, Ема Слявікова і Ілько Повхан — члени, Бистряник і Щур — заступники. Ревізійна комісія: Вол. Тимкевич, Іван Воробець, М. Будькова. На внесок Олексенка висловлено д-рові Павлічукові подяку, а на внесок Тимкевича іменовано його почесним членом за особливі заслуги для збереження хоч частини майна, а в тім коло 200 книжок, які переховала пані Будькова.

Ухвалено зміну статута, якою „Просвіта“ стає самостійним товариством; її майно у випадку ліквідації мало б перейти до Музею Визвольної Боротьби у Празі.

Збори закінчено національним гимном.

СПРОБИ ОБЄДНАННЯ ВСІЄЇ ЕМІҐРАЦІЇ.

На днях відбулись у Празі наради у справі обєднання українських орґанізацій громадського характеру. Такі спроби вже були й давніше та перед більше як роком довели до створення Контактного Комітету, до якого увійшли майже всі орґанізації. Лише „Українська Громада“ заняла заперечуюче становище. Вправді до становища „У. Г.“ причинився і дехто з ініціяторів невідповідним поведенням, але „УГ“ взагалі від деякого часу старається бути безкомпромісовою і все одно з засади не хоче з ніким вязатись та все знаходить оправдані чи неоправдані причини виступати відокремлено.

Цей Контактний Комітет при помочі нових громадян, що зявились на еміґрації, закликав знову всі відповідні орґанізації до співпраці, які погодилися, щоб тимчасом українське громадянство заступав на зовні „Український Комітет“.

Та на жаль і тут „УГ“ не заняла позитивного становища, бо її провідні круги тої думки, що лиш „УГ“ має заступати всю українську еміґрацію; друга — може ще більша — орґанізація „Центральний Союз Українських Орґанізацій“ заняв також невиразно становище. Але всетаки представники менших орґанізацій погодилися, щоб тимчасом представником українців був „Українськй Комітет“, як найстарша орґанізація консулярного характеру, з яким у важніших загальних справах йде також „ЦСУО“. Постановлено, щоб окрема комісія переглянула перестарілий статут Комітету і пристосувала його до нинішніх вимог всієї міґрації.

Осторонь лишилась і лишиться лиш „УГ“, яка або дійсно перетягне більшу частину українського громадянства у свої ряди і стане одиноким представником усіх українців у Чехах і на Мораві, що видається досить правдоподібним, але по відповідній чистці або цього не зробить і упаде, а лишиться лише ідеольоґія, якої держаться майже всі інші орґанізації, однак з іншою тактикою. Якби не було, але створення одного табору є близьке, хочаб навіть по усуненні всіх осіб з проводів орґанізацій, які здержують те зединення чи в „УГ“, чи в „УК“ або „ЦСУО“, чи якій іншій, нехай би й зовсім новій орґанізації.

З волинської польської преси.

ЩО КАЖЕ НОВОНАРОДЖЕНА „ГРОМАДА ВОЛИНЬСКА“.

Вийшло перше (червневе) число луцького місячника „Громада Волиньска“. Це зшиток на 24 стор. журнального формату, заповнений ріжноманітним багатим матеріялом, призначеним для сільських громад і волосних рад. Є серед цього матеріялу речі поважні й корисні, але... бачимо й непорозуміння.

Вже в першій статті виринає якийсь „волинський люд“, неначе б якась нова національність — поза українцями, поляками, чехами, німцями.

Тенденція відібрати національний характер мешканцям Волині дуже спізнена і в самій своїй суті помилкова. Хіба автор не припускає, що поляки Волині колинебудь забудуть, що вони поляки, і будуть окреслювати свою національність словами „волинський люд“? Мабуть, не припускає він теж, що дійдуть до того жиди, німці, чехи, вірмени, караїми, турки? То може надіється, що більшість населення Волині — українці забудуть, що вони українці?

Даремна й зовсім безпідставна була б така надія, бо все, що властиве людям, властиве й українцям — національне відріжнювання себе та інстинкт національного самозбереження.

Можемо запевнити редакцію „Громади Вол.“, що вона відразу станула на фальшивий шлях і такими замітками, як та, що новий стиль потрібний для господарського життя, та такими статтями, як „Підстава й напрямок праці волинського села“, із такими мудрощами“:

„Волиняки це помішані між собою групи людности (?), осілої тут, на Волині, від віків, які називають себе через те найчастіше „тутейшими“ (!). Це означає (?!), що свій власний шматок землі, в поті чола від тільки літ оброблюваний, стався для вічно загроженого від Сходу волиняка чимсь найдорожчим, до чого волиняк привязався всіма своїми почуваннями“.

Просто ґеніяльно!

Не менше ґеніяльний виклад і про „релігійні почування волиняків“ і про те, що „в тисячах родів волинських текла й тече польська кров“.

Невже автори цих і багатьох інших статтей та заміток надіються переконати волиняків-українців, що вони — не вони й що ніколи вони не жили своїм власним національним та релігійним життям і не повинні жити? З.

Засудили провокатора Давида Крупського.

Про село Киверці, що лежить між залізничою стацією тієї самої назви й Луцьком, нераз ми чули в судовій хроніці. В процесах місцевих хлопців, яким закидали приналежність до ОУН, завжди фіґурували прізвища то одного, то другого з братів Крупських. Про старшого Крупського, який тут сіяв ОУН, а потім ліквідував його і врешті мусів кудись утекти з села, у свій час багато писали.

В останньому часі на арену виступив молодший Крупський, Давид, і продовжував „викривати“ оунівців. Одного дня зявилися в селі дві летючки від імени „Краєвої Екзекутиви ОУН“ — одна на стіні української кооперативи, друга на телеґрафному стовпі. Одночасно хлопець з тих самих Киверців, Смочук, учень мірничої школи в Ковлі, повідомив шанованого місцевого громадянина, б. голову „Просвіти“, „Сільського Господаря“ і кооперативи, Левка Ліхтанського, що з ініціятиви Давида Крупського підкинули йому на стріху такі самі летючки ОУН.

Справді під стріхою знайдено летючки. Л. Ліхтанський передав їх поліції і покликався на слова Смочука, який зізнав, що Крупський признався йому, що „сипне“ свого ворога Ліхтанського.

Слідство викрило страшне моральне багно.

Давид Крупський, як сам заявив на розправі й інші це ствердили, виконував ролю конфідента. Користаючи зі свого становища, він не лише задумав „впакувати“ до вязниці Л. Ліхтанського підкинувши йому летючки, але й забажав заробляти гроші шантажем.

Проголосивши себе добрим знайомим поліції і навіть слідчого судді, Крупський брався звільняти арештованих хлопців киверчан, яких, це не виключене, сам засипував. Звичайно, пропонував свої послуги за гроші. В одному випадку дістав від батька арештованого хлопця 70 зол.

Луцький окружний суд, що розглядав цю справу, засудив Д. Крупського на 3 роки вязниці з позбавленням прав на 5 літ. Околичне населення приняло засуд провокатора з правдивою полегшою. Х.

Загальні Збори

Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові.

В неділю, 25. ц. м. пісняполудня, відбулись у великій салі Музею Загальні Збори Наукового Товариства ім. Шевченка при участи близько 80 членів.

Збори відкрив голова Товариства, проф. **д-р Іван Раковський** характеристикою сучасного положення українського народу взагалі й української науки зокрема. З уваги на наше положення, якому бесідник дав назву II-гої руїни, самий інстинкт домагається, щоб такі народи, як український, змагали до зєднання на всіх ділянках життя. Обєднання — найкращий засіб оборони, але щоб оминути найгірше, **треба ще поставити високо культуру.** Наукове Товариство ім. Шевченка служило все цілому народові, а не якійсь одній тільки групі та намагалося зєднати і згуртувати біля себе всі українські наукові сили. Також Загальні Збори мають на увазі ще краще поставити Товариство під цим оглядом. Бесідник читає імена новоіменованих нових членів Товариства та згадує про померших, память яких приявні вшанували повстанням з місць.

На внесок проф. **д-ра Тисовського** вибрано Комісію-матку, складену з проф.: О. Терлецького, проф. В. Сімовича, доц. д-ра Кубійовича, д-ра Пеленського та д-ра Гижі, для складення списку нового виділу Товариства.

Після цього голова проф. **д-р І. Раковський** зложив подрібний звіт з діяльности Товариства за час від 26. XII. 1937 — 31. XII. 1938, тобто за час від останніх Загальних Зборів, вияснив причину, чому скликано Заг. Збори дещо скорше ніж звичайно, обговорив справу видавництв, роботу в огнищах наукової праці Товариства: в бібліотеці Музею та комісіях серед важких матеріяльних умовин. Господарськими справами Н. Т. ім. Шевченка кермувала поруч виділу фінансова комісія під головством **дир. Капусти,** якій вдалося після введення деяких реформ санувати господарське становище Товариства. Ця фінансова комісія подала також способи збільшення рентовности підприємств Н. Т. Ш. На видавництва Наукового Товариства українські економічні установи зложили 8.500 золотих, одначе треба зорганізувати господарську допомогу громадянства для Товариства до 10-кратної висоти, коли наукова праця має станути на европейському культурному рівні. З власних підприємств Товариство дістає річно 15.000 зол. приходу; ця дрібна сума уможливлює в основі працю. Жахливий стан у бібліотеці та Музею; вони формально дусяться і тисячі книжок та експонатів лежать стосами на долівці. З уваги на те, що Товариство дістає річно коло 30.000 прим. книжок в обмін, недостача місця буде ще більше рости. Є замало урядовців для катальогування; наукові робітники мають замало приміщення до праці, а засобів на те, щоб поліпшити це невідрадне становище, нема. Товариство чекає на допомогу від усіх українців. У часі звіту голова проф. д-р Раковський заявив, що почуває себе змучений та просить звільнити його від дальшого головства.

В дискусії над звітом голови проф. д-ра І. Раковського забирало слово багато учасників.

Д-р Андрусяк похваливши санацію господарських відносин у Товаристві, виступив проти видавництва Товариства „Сьогочасне й Минуле", якому закинув, що не стоїть на висоті. Цей історик заатакував не тільки редактора журналу „Сьогочасне й Минуле" проф. В. Сімовича, але нагадав собі ні сіло ні пало також проф. д-ра К. Студинського, що був колись головою Товариства.

Директор „Українського Шпиталю" **д-р Е. Бурачинський** заявив, що дослідна робітня, яку „Укр. Шп." перебрав від Наукового Товариства, зінвентаризована і в певних руках.

Д-р Гнатишак доповнює критику про журнал „Сьогочасне й Минуле", зроблену д-ром Андрусяком, закидаючи редакції, що хоче погодити науковість з популярністю, хоче сповнити два завдання, але не виконує добре ні одного. Редакторами повинні бути науковці іншого типу, а саме такі, що дивились би на проблеми з життєвого становища, а не механічно. Кілька недоглядів редакції бесідник уживає до внеску, щоб журнал „Сьогочасне й Минуле" припинити, засоби, витрачувані на цей журнал, обернути на дальші томи Записок.

Голова д-р Раковський звертає увагу передбесідника, що журнал „Сьогочасне й Минуле" виходить саме на домагання широких громадянських кол як науково-популярний журнал.

Дир. д-р Свенціцький заявляє, що проєкт фінансової комісії щодо оцінки предметів треба уважати небезпечним, бо в Науковому Товаристві є предмети (напр. дивани з Наддніпрянщини), яких не можна оцінювати звичайною ярмарочною міркою. Полеміка у справі журналу „Сьогочасне й Минуле" занадто особиста й навіть заносить літвацтвом.

Проф. д-р Студинський, на закид д-ра Андрусяка, що теперішній виділ мусів санувати господарку його колишнього виділу заявляє, що це неправда. Якраз проф. Студинський придбав був для Товариства 300.000 золотих.

Проф. д-р Сімович обговорює справу журналу „Сьогочасне й Минуле". Цей журнал має обовязок інформувати публику про науковий рух. Члени редакції, яких є 10-тьох, докладають усіх зусиль, щоб журнал виходив якнайкраще. Про механізацію в редагуванні журналу не може бути бесіди. Досі появилось два числа журналу. Чи тому, що одно число присвячене вповні Карпатській Україні, воно змеханізоване? У виступах д-ра Андрусяка та д-ра Гнатишака пробиваються ясно нотки особистого нападу.

П. П. Ісаїв признає, що журнал „Сьогочасне й Минуле" потрібний, можна тільки дискутувати про напрямні журналу. Обовязком журналу було б займатися такими моментами української історії та українського минулого, добирати таку тематику, яка підтримувала б національного духа та вказувала в сучасній темряві на великість української нації.

Радн. д-р І. Копач порушує низку справ, м. ін. чи виділ мав право передчасно скликати Збори, витає факт господарської санації Товариства і доказує д-рові Андрусякові, що це неправда, що наука необєктивна. Навпаки, наука є так обєктивна, що без обєктивности нема науки. Таких виступів, як д-ра Андрусяка, треба вистерігатись.

Д-р Коберський підкреслює слушну засаду в новій господарці Наукового Товариства, що капітал мусить опроцентовуватись. Виділ має успіх, тому сміло можемо признати йому абсолюторію, хоч період його урядування ще не скінчився. Журнал „Сьогочасне й Минуле" треба продовжати, трактуючи його статті науково й обєктивно. Розроблювання популярної історії лишім Тикторові. Д-р Андрусяк, що сам себе реклямує як історик, хайби краще виправдався зі свого виступу в польському журналі з „Зем-ею Червеньскою".

Проф. д-р Витанович каже, що журнал „Сьогочасне й Минуле" з таким змістом та напрямом, яким він є, давне побажання кращих людей. Цей журнал хочуть валити „співробітники", які нічого до нього не написали.

Доц. д-р Кубійович заявляє, що справу такого чи іншого редакційного оформлення журналу „Сьогочасне й Минуле" можуть полагодити між самими собою дискутанти. Важніша справа — стан сучасної української науки. Щодо наукового доросту, то з нашими вченими зле і за яких 10 років можуть лишитись тільки останки. Умовини української наукової праці просто траґічні, бо ніхто не думає практично про її орґанізацію. Тепер найважніша річ — оснування Інституту Українознавства. Над цими річами, а не над дрібницями, слід сьогодні поважно застановитись.

Д-р Гнатишак вияснює щераз свої погляди щодо журналу „Сьогочасне й Минуле", полемізуючи при цьому з проф. В. Сімовичем та проф. І. Свєціцьким.

Проф. П. Франко ставить наглий внесок замкнути дискусію. Підтримує цей внесок **д-р Стахів.**

О. д-р Гриньох, обговорюючи справу „Академічного Дому", висловлює погляд, що коли б винайняти „Ак. Дім" на інші цілі, то це викликало б велике обурення молоді та що, коли Наукове Товариство вкладає в „Академічний Дім" капітал, то цей вклад підходить під ціль Наукового Товариства.

П. П. Ісаїв пояснює своє попереднє побажання до журналу „Сьогочасне й Минуле". Йому йде про те, щоб у цьому журналі містити матеріял, який щоденна преса могла б використовувати й популяризувати.

Віцемарш. **В. Мудрий** пропонує перервати дискусію та вислухати звіту Комісії-Матки у справі вибору нового Виділу Товариства.

Д-р Є. Ю. Пеленський противиться закидові, що українська наука писана на коліні. Треба вдуматися, серед яких обставин працюють вчені. Яка заплата за працю мозку? Наука, як зрештою всяке інше діло, може розвиватись, коли є до того господарська почва і фінансова основа. Справу „Академічного Дому" не можна ставити як дилему: Наукове Товариство, чи Академічний Дім. Ясна річ, що важніше Наукове Товариство і вклад в „Академічний Дім" не все підходить під цілі Товариства.

Голова **проф. д-р Раковський** ставляє внесок П. Франка та д-ра Стахова у справі замкнення дискусії. Внесок одноголосно принято.

Промовляли ще проф. д-р В. Сімович і проф. д-р І. Свенціцький, що дякував голові за те, що вивів товариство з матеріяльної скрути. (Оплески). Проф. д-р І. Раковський погодився на загальне побажання щераз взяти головство Наукового Товариства.

Незвичайно важну справу порушив проф. **д-р В. Старосольський.** Він поставив внесок, щоб новий виділ занявся справою оснування українського університету на основі закону польського сойму з 1922 року. Треба оснувати також приватний український університет. Під проводом Наукового Товариства всі громадянські чинники повинні зайнятись цією справою.

У голосуванні картками вибрано на внесок Комісії-Матки такий новий виділ: голова **проф. д-р І. Раковський,** члени виділу — **проф. І. Боднар, проф. Витанович, дир. Грабар, д-р Е. Давидяк, д-р В. Залозецький, дир. Капуста, д-р Є. Ю. Пеленський;** заступники виділових: **інж. Адамчук, інж. Кулицький, проф. д-р Цегельський, інж. Рижевський.** До Контрольної Комісії вибрано: **проф. Коренця, дир. Кривуцького та інж. Мілянича.**

Так само одноголосно прийнято звіт Контрольної Комісії.

Збори протяглися майже до 10-ої години вечора.

ГІТЛЕР НАГЛО ВІЗВАВ РІБЕНТРОПА.

БЕРЛІН, ПАТ. До канцлера Гітлера, що перебуває тепер у своїм літнім осідку Обер-зальцберґ, завізвали несподівано міністра закордонних справ Німеччини фон Рібентропа.

—о-о—

РУМУНІЯ НЕ ЗАКЛЮЧИЛА НОВИХ ПОЛІТИЧНИХ АНІ ВІЙСЬКОВИХ СОЮЗІВ.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Румунська аґенція Радор заперечує всі чутки буцімто в часі подорожі міністра Гафенку до Анкари й Атен заключено нові політичні чи військові договори. Мету і вислід відвідин мін. Ґафенку у столицях обох заприязнених держав вияснили комунікати, які дістала преса.

СІОНІСТИЧНИЙ КОНГРЕС У НЮ-ЙОРКУ.

НЮ-ЙОРК, ПАТ. В суботу почався в Ню-Йорку 42-ий сіоністичний конгрес, що має устійнити відповідь американських жидів на „Білу Книгу". В конгресі бере участь понад 1000 делеґатів із 44-ох стейтів. Президент Рузвельт надіслав предсідникові конгресу Гольдманові письмо, в якому заявляє своє зацікавлення справою Палестини.

БОЇ НА МОНГОЛЬСЬКО-МАНДЖУРСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє з Москви, що офіційний комунікат стверджує вістку про поважні повітряні й сухопутні бої, які вже від місяця тривають на монгольсько-манджурській границі. В часі боїв у дня 22. і 24. червня струтили 56 японсько-манджурських і 14 монгольсько-совітських літаків.

—о—

ЖИДІВСЬКА ПОВСТАНСЬКА ПРОПАҐАНДА.

ТЕЛЬ АВІВ, ПАТ. Арештували тут 12 жидів під закидом, що вони вели повстанську пропаганду і закликали жидів до того, щоб протиставилися політиці „Білої Книги". Жидівські поміркóвані кола організують рух, що має на меті поборювати терор. Ці кола видали відозву, яка закликає жидівську людність, щоб не давала послуху підшептам терористів.

—о—

В ПОНЕДІЛОК ТРЕТЯ ФОРМУЛА ДОГОВОРУ.

ПАРИЖ, ПАТ. Агенція Аваса повідомляє з Москви, що в тамошніх дипльоматичних колах сподіються, що представники Англії і Франції вже в понеділок доручать Молотову відповідь своїх урядів на останні совітські пропозиції. Таким чином совітський уряд дістане третю від початку переговорів формулу проектованого договору.

—о—

Спортова сторінка.

Руханковий показ Сокола V.

Прегарна погода в минулу неділю зібрала поверх 250 глядачів на маленькій замарстинівській площі, на якій відбувся руханковий показ місцевого Сокола. Точно в 16-ій годині ввійшли відділи побратимів, посестер та учасників і учасниць в числі 104 осіб під проводом побр. заст. нач. гнізда, О. Вовка, який передав відділи нач. побр. О. Козачкові. Звіт приняв голова гнізда побр. Боюлка. Піднесено прапори. Відтак передефілювали всі перед старшиною гнізда Сокола V. та представниками Сокола IV. (Дивно вражала відсутність якогонебудь представника Сокола - Батька, а ще більше, що до вправ станув лише один (!) руховик). До вільноручних вправ укр. побр. Тріля стануло 36 руховиків С. III, С. IV. і С. V. Вправи невправно зложені, вийшли слабо, хоч видно було зусилля руховиків якнайкраще вправляти. Зчерги вийшли малі дівчатка із серпами та вправляли: якто вони жнуть, вяжуть та кладуть у копи, як стомлені відпочивають, малі хлопчики-татари арканом нападають на дівчат, беруть їх в полон, одначе ще менші козаки танковим кроком перемагають татар та визволюють дівчат із полону. Цю дуже симпатичну картинку укладу побр. О. Козачка приняла публика незвичайно тепло. Остання точка перед перервою — це легкоатлетичний показ скоків і метів у виконанні 15 посестер і 12 побратимів. По перерві вправляли тяжкі вправи на дручнику заавансовані руховики вищого ступня С. IV, С. V і С. III та один руховик Сокола-Батька під проводом побр. інж. Я. Благидки, що одинокий у Львові вміло піддержує високий рівень приладівки. Посестри Сокола V. під проводом пос. Іванки К. виконували складні, але дуже елястичні і пластичні вправи на високо-низькій поручні. Цей відділ виявив, що він має в себе дуже високо заавансованих руховичок. Відтак 56 посестер з С. III, С. IV і С. VI. (де посестри С.Б. і С. II.) виконали доволі добре легку, але симпатичну збірку вправ вільноруч укл. пос. Продан. Велике оживлення вніс народній танок „Чернигівський гопак", який виконало 8 пар побратимів і посестер С. V. Зчерги відділ руховиків вищого ступня виконав низку долівкових вправ, що викликували бурю оплесків. Ефектовними вежами та опущенням прапорів закінчено цей вдатний показ. Крім цього відбулися вдбиванкові змагання побратимів С. IV. і С. V. з вислідом 2:1 для С. IV.

Очевидець.

Наколесницький біг за чашу дир. Левицького.

В неділю, 25. ц. м. відбувся на трасі Львів-Стрий-Дрогобич-Самбір-Рудки-Львів (230) км.) наколесницький біг з участю найкращих наколесників Львова, за чашу дир. Левицького. Півметок був у Дрогобичі. Змагуни переїхали трасу у слабому часі. Перший прибув Степаняк (Україна) в часі 7:32:30. Другий за ним Бабій (Україна) 7:39:45, третій Буцик 7:39:46. Оба ці змагуни майже разом приїхали на мету, тримаючись один одного. Щойно четвертий прийшов Нойгебавер (Стшелец-Рожен) 7:41:20, далі Костух (Чорні) 7:43:21. Всіх змагунів стартувало 12, з того біг покінчило 8. На ці цікаві щорічні змагання не запрошено, на жаль, представників української преси.

—o—

Пориванка.

Чорні — Україна 9:4 (6:2).

Перші прилюдні товариські змагання України в пориванці, що відбулися, як передміст фінальних змагань юніорів, закінчилися перемогою Чорних, одначе змагуни чорно-червоних зарепрезентували себе з якнайкращого боку. При тому слід ще підкреслити, що деякі добрі пориванкарі виїхали вже зі Львова на ферії, так що сьогоднишній склад не можна ще вважати найкращим. Коли змагуни України наберуть ще більше рутини і співгри, то не дуже вони лишатимуться позаду інших, добрих львівських дружин пориванки. Україна грала у складі: Ґнура (Гук), Білик, Кунинець, Кузь, Бойцун, Кульчицький М., Кліш, Шеховнч, Бучацький, Романець, Кульчицький К. Ворота для України здобули Шехович 3 і Кульчицький, для Чорних: Чижевський 6, Кулічковський 2 і Гук. Сильна злива, яка впала відразу з початком змагань, трохи пошкодила грі.

Юніори України їдуть до Горинця.

УКРАЇНА — ЧОРНІ 3:2 (2:1)

Сьогоднішніми змаганнями закінчили юніори України змагання за мистецтво Львова. У фінальній стрічі з Чорними осягнули наші „наймолодші" перемогу над доброю дружиною Чорних та зайняли покищо перше місце в табелі, яке теж на випадок програної, чи хочби нерішеного висліду Чорних із Погонею задержать. В найгіршому випадку чорно-червоні займуть друге місце, що дає їм одночасно право до виїзду на табор юніорів, який відбудеться в Горинці-живці. Підчас того табору гратимуть ще юніори України змагання з іншими дружинами, мистцями поодиноких підокруг, за мистецтво округи. Сподіємося, що й у таборі виявлять наші юніори підчас побуту та змагань відповідну амбіцію, жертвенність, запал і спортову поведінку.

Україна грала в такому складі: Ґнура, Федорчак, Демків, Коропь, Мельничук, Богурат, Кульчицький II, Дицьо II, Зубач, Нагірний, Джолі.

Треба признати, що в порівнанні з попередніми змаганнями (перша стріча з Чорними) юніори чорно-червоних грали дуже добре, були без сумніву кращі від Чорних та у висліді заслужено перемогли, може навіть трохи за низько, коли зважити, що Україна не використала у другій половині карного, та в кількох моментах щастя, чи поперечка ратувала Чорних від певної втрати воріт. Приємну несподіванку зробив сьогодні напад, знаменито стрілецько диспонований Зубач, добрий техник (трохи за повільний) Нагірний, ініціятор небезпечних акцій і найшвидший грач у нападі Дицьо, незлий Джоллі. Слабо випав знову Кульчицький, який в деяких хвилинах просто хвилював глядачів і дружину своєю незарадністю. Щойно під кінець змагань він трохи розігрався. Нагірному та Мельничукові можна ще закинути те, що форсували все правий бік нападу, в тому недиспонованого Кульчицького. В помочі всі три змагуни заслуговують на признання, при чому Мельничук був найкращий. Із заложників Федорчак кращий, хоч і Демків своє завдання виконав якслід. Помічникам можна зробити замміт, що вони погано уставляються при вільних копах і заслонюють таким чином свому воротареві поле бачення (перші і другі ворота). Ґнура боронив добре, але мав мале „але". В юніорах треба таксамісько поважно ставитися до гри, як у репрезентаційній дружині, бо небагато треба було, щоб в одному випадку ношалянтський вихід до мяча, коштував був страту воріт. При втраті других воріт, не зважаючи на промах заложників, чи помічників, Ґнура не був без малої вини.

Гра велася ввесь час із легкою перевагою України. Чорні переважали тільки кілька хвилин початкових першої половини, та під кінець другої. Одначе їх акції були ввесь час небезпечні. Ворота для України здобув Зубач 2 і Дицьо. Видців к. 1000, суддя п. Земан взірцевий.

ТАБЕЛЯ МИСТЕЦТВ ЮНІОРІВ.

	гри	зд. п.	стр. п.	відн. . р.
Україна	4	5	3	7:6
Чорні	3	3	3	6:5
3. Погонь	3	2	4	4:6

МИСТЕЦТВО Б-КЛЯСИ

СТЕП—ҐОЛЬ 8:4 (3:1)

Степ добре зробив, що відмолодив свою дружину. Молоді грачі виявляють не тільки багато амбіції та доброї волі, але мають теж відповідну техніку і зрозуміння до комбінаційної гри. Високий вислід здобув Степ завдяки молодому нападові, який виявив просто взірцеву співпрацю (змагуни, що стояли на 90 відсотковій позиції, подавали партнерам, які мали 100% даних на здобуття воріт. Степ грав у такому складі: Нагірний, Варениця, Лейбюк, Чучман, Тимцьо, Олексів, Криса, Петрівський, Верходай, Ошудляк. Семерад. Найслабшою частиною Степу була цим разом золога. Ворота для Степу здобули: Семерад 2, Верходай 2, Ошудляк, Петрівський, Криса й Варениця по 1. Суддя п. Мельник добрий.

ҐРАФІКА—ЗОРЯ 4:3 (3:2).

Доволі цікава гра, при чому Зоря випала слабше, як у попередніх зустрічах. Ворота для Зорі здобули: Балдик 2 і Кравець кий. Суддював п. Кашуба.

Ситихів. БУРЕВІЯ—СІЧ (Ситихів) 5:0.

Гарна гра Буревію. Ворота здобули: Кравець 2, Муць, Чура II і Голюка. Суддював добре п. Кузь.

ДЕРЖАВНА ЛІГА

Краків. РУХ—КРАКОВІЯ 5:2 (4:1).
Лодзь. ПОГОНЬ—УНІОН ТУРІНҐ 2:1 (1:0).
Познань. ВАРТА—ГАРБАРНЯ 5:0 (3:0).
Катовиці. ВАРШАВЯНКА—АКС 0:0.

ЗА ВХІД ДО Д. Л.

Дрогобич. ЮНАК—УНІЯ (Люблин) 6:0 (3:0). Ворота для Юнака здобули: Гурський 3, Шевчик 2, Кручек.

Станиславів. СТШЕЛЄЦ ГІРКА—ПКС 3:2 (1:1).

Староховиці. СКС—ЛКС 2:1 (1:0).

Сосновець. ФАБЛЬОК—УНІЯ (Сосн.) 3:2.

Торунь. ГРИФ—ЛЄҐІЯ (Познань) 3:2 (1:0).

Вильно. СЬМІҐЛИ—КПВ (Пинськ) 5:0 (2:0)

Інші висліди.

Львів. ТШЛ—СВІТЕЗЬ 2:1 (1:0). Вирішні змагання за мистецтво львівської А-кляси.

Перемишль. ЧУВАЙ—ПОЛЬНА 3:2 (1:0), 0:1, 2:0, 0:1. Вирішні змагання за мистецтво перемиської А-кл.

Стрий. СТРИЯНКА—БЯЛІ 3:0.

Стрий. СКАЛА—ГАКОАХ 9:0 (5:0). Товариські змагання. Ворота для Скали здобули: Заплатинський 6, Матульський, Павлічка 2.

Дрогобич. БЕТАР—ТУР (Пер.) 2:1 (1:0).

Борислав. СТШЕЛЄЦ—ВАТРА (Дрог.) 6:1 (3:0). Одинокі ворота для Ватри здобув Колодрубець.

Стрий. СКАЛА—ГАКОАХ 4:2.

МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ.

Тернопіль. ЄГУДА—ЯНІНА (Золочів) 2:0 (0:0). Змагання за мистецтво тернопільської А-кляси.

Золочів. ОРБ—ПОҐОНЬ (Стрий) 2:2 (0:2.

ЗАКОРДОННІ ВИСЛІДИ.

Больонія. БОЛЬОНІЯ—ВЕНУС (Букарешт) 2:0. Змагання за чашу МІТРОП-и.

Дісcельдорф. АВСТРІЯ—ФОРТУНА 1:1.

Копенгага. НІМЕЧЧИНА—ДАНІЯ 2:0 (1:0). Видців 35.000.

ВСІ ФРАНЦУЗИ ПОВИННІ СКУПЧИТИСЯ КОЛО ПРЕМІЄРА ДАЛЯДІЄ...

ПАРИЖ, ПАТ. Міністр Бонне виголосив промову на бенкеті Південно-західньої радикально-суспільної федерації. У тій промові він заявив, що французький уряд щиро бажає собі успішного закінчення переговорів з СССР та підкреслив велику вагу французько-турецьких договорів, які між іншим мають прибезпечити також безпеку на Балкані. Далі мін. Бонне підкреслив, що французько-італійська співпраця тепер тісніша ніж була колинебудь і то у всіх ділянках. На закінчення своєї промови міністр додав, що щоб запевнити певний успіх праці уряду треба, щоб французький нарід зрозумів необхідність якнайбільшого зусилля, треба щоб усі французи скупчилися коло прем'єра Даладіє в дусі дисципліни і єдности.

—o—

ІРЛЯНДСЬКИЙ УРЯД РОЗВЯЗАВ ІРЛЯНДСЬКУ РЕСПУБЛИКАНСЬКУ АРМІЮ.

Ірляндський уряд видав у пятницю вечором декрет, яким заявив, що Ірляндська Республиканська Армія — це нелегальна організація та що за приналежність до неї та за діяльність в її рамах каратимуть згідно з законом про оборону держави, що його недавно ухвалив ірляндський парлямент. Уряд заборонив також маніфестації на гробі відомого ірляндського націоналіста Вольфа Тона, що відбувалися кожного року в роковини смерти Тона.

В неділю відбулися в цілій низці ірляндських міст маніфестації з протестом проти того декрету. В Дабліні відбувся демонстраційний похід проти рішення уряду, в місті Редстові демонстранти спалили британський прапор. Поліція арештувала багато осіб.

Льондонські ірляндці улаштували теж маніфестацію з того приводу. У поході вони несли транспаренти з написами: „Нема спокою в Ірляндії без свободи".

Демонстрація німецьких туристів у Югославії.

БІЛГОРОД. ПАТ. У Кріквениці, у Дальматії, трапився інцидент між місцевою владою і численними німецькими туристами, що приїхали з Німеччини. Туристи, що мешкають у кількох готелях, вивісили прапори зі свастикою. На приказ влади зняти прапори німці відмовилися, щойно прийшла поліція і зняла прапори.

—o—

Чи Німеччина готова до війни?

БУДАПЕШТ. ПАТ. В Будапешті появилась брошура д-ра Івана Ляпоша п. н. „Воєнна підготова Німеччини у світлі німецької фахової літератури." Автор покликується на „Майн Кампф" Гітлера і заяви німецьких державних мужів, які окреслюють цілі імперіяльної політи Німеччини, що умістовлюються у вічно актуальній програмі „Дранг нах Остен", у рамах якої міститься також захоплення Мадярщини або бодай її великої частини.

Автор покликується при цьому на голоси німецької преси, в яких часто трапляються образливі звороти під адресою Мадярщини. Спираючися на висловах дбайливо зібраної фахової німецької преси, автор вказує на недостаточну підготову Німеччини до війни так, коли йде про вишкіл армії, як теж апровізації, сирівців і настроїв німецького громадянства.

Брошура має на меті виказати недоречність німецького пляну короткої і переможної війни. За кілька днів ця брошура розійшлася у Мадярщині в кількадесяти тисячах примірників.

Італійське військо на границі Єгипту.

Кореспондент льондонського „Дейлі Експресу", що обіздить тепер північну Африку, надіслав вістку про італійську військову підготову на границі Єгипту. Італійці сконцентрували в Лібії велику силу сухопутнього війська, в якому є теж німецькі відділи. Зібрана на границі Єгипту італійська летунська армія значно перевищає повітряні сили Англії в Єгипті і Франції в Тунісі. Щодо якости італійські літаки не гірші від англійських та французьких. Кореспондент твердить, що на випадок збройнього конфлікту італійці не думають атакувати добре укріплених границь Тунісу, але вдарять на Єгипет.

—o—

Загальні Збори Т-ва св. Андрея.

Загальні Збори Т-ва св. Андрея у Львові відбулися 23. червня ц. р. в Духовній Семинарії при участи 84. священників. Митрополичий Ординаріят заступав Преосвященний Будка, що пильно прислухувався нарадам.

Зборами проводив голова Т-ва о. Дзеровmàч. У дискусії над звітами Дирекції забирали слово учасники зборів порушуючи справи звязані з діяльністю Т-ва. До Т-ва належить 730 членів Львівської Архиепархії. Зі всіх Секцій Т-ва найбільш активно працює господарська Секція, що намагається приходити членам з моральною і матеріяльною допомогою. Майно Т-ва ульоковано в камениці при вул. св. Тереси 38 і площі при вул. Ванди.

Ексц. Митрооплит прислав З. Зборам своє благословенство.

З. Збори вислали делеґацію до Високопреосвященного Митрополита й Преосвященного Івана з чолобитнею і заявою вдяки й пошани.

Збори тривали від год. 10-тої до 15-ої. Новий Виділ вибрано в такому складі: Голова о. Ю. Дзерович. Директори — оо. Савицький і Керик. Секретар о. д-р Гриньох. На місце б. вильосованих членів н. в. вибрано оо. Маркова, Сайкевича, Савицького, Мохнацького, д-ра Гриньоха й Олександра Малиновського.

НОВИЙ ПОЛЬСКИЙ АМБАСАДОР ПРИ ВАТИКАНІ.

Польським амбасадором при Апостольській Столиці став д-р Казимир Паппеє, дотепер посол у Празі.

Дрібні вістки.

Англійський міністр війни Гор Беліша буде 4-го липня, тобто в день французького національного свята гостем на бенкеті французько-англійського товариства.

Комісія, що досліджує причину катастрофи підводного човна „Сквалюс", вирішила припинити свою працю, доки човна не добудуть із моря.

Атташе чехословацького посольства в Льондоні, б. старшина чехословацької армії Бенеш, скочив з вежі Айфля у Парижі і згинув на місці. Він не був посвоячений з б. президентом Едвардом Бенешом.

Віцекороль Абісинії прибув сьогодні літаком до Риму.

Б. король Зоґу прибуде, як подає американська преса в найближчому часі до Ню-Йорку разом із дружиною королевою Геральдіною. Б. альбанський король має замір осісти на постійно в Америці.

ШІСТЬДЕСЯТЬЛІТТЯ МАЧЕКА.

БІЛГОРОД. ПАТ. Дня 15-го липня ц. р. хорватський провідник д-р Влатко Мачек святкуватиме 60-ті роковини своїх народин. У звязку з тим у Загребі підготовляють великі маніфестації, в яких має взяти участь кільканацять тисяч делегатів хорватського громадянства.

АР-ІЙ ЯВОРЕНКО. 6

АБРЕК.

(Докінчення).

Ми задружили з Абреком у службі та поза службою, в радощах і небезпеках. Але наша дружба мала перейти ще одно вогневе хрещення. Трапилася ця пригода в часі боїв з денікінцями біля Немирова. Я приїхав до штабу бригади обговорити деякі справи. Наради потривали яких дві години і я вже збирався відїздити та ком. бриг. задержав мене.

— Залишися у нас на обіді. — каже — Ще нині можемо спокійно хоч пообідати, завтра вже хто знає, чи зможемо.

Не годилось відмовити, хоч якийсь несупокій муляв мене. Саме почалась на лінії гарматна розмова між нашими і ворожими батеріями. Я заспокоював себе, — мовляв — гарматний двобій на фронті буденна річ.

Випили ми по чарці самогону заправленого перцем, не встигли ще й закусити, аж влітає до кімнати один із старшин штабу, що саме мав дижур при телефонах. Звертається просто до мене і каже:

— Коло вашого куреня щось недобре діється. Не можу довідатись ясно, що саме, бо ваш відтинок під сильним гарматним обстрілом, телефони до вас усі пірвані. На всякий випадок ваш відтинок під сильним гарматним обстрілом, а з батерій голосять, що там щось не добре.

— От і не довелось пообідати з Вами пане отамане — кажу бригадному. — Поклін.

— Не спиняю — не смію спинити — каже бригадний. Я попрощався і вийшов. Цілий штаб випровадив мене і чогось то мені здавалось, що випроваджують мене на смерть. Я гукнув на чуру, щоб подавав коня. Той поспішно почав притягати попруги від сідла, ховстав коні... За той час бригадний кивнув на котрогось із старшин, той виніс з хати добру пляшку заправленого самогону і теж добру чарку. Вже мав я сідати на коня, як задержав мене бригадний.

— Пане поручник, ще стремінного — так для охоти — каже до мене. Випив сам і мені налив.

— Дай Боже, щоб усе було гоже — я відповів, вихилив чарку, поклонився і вскочив у сідло. З місця я рушив навскоки, бо й Абрек на відгомін стрілів стояв дуже неспокійно, наче рвався в бій.

— Алеж ти полетів як вітер — казав мені пізніше пригадний, мій виїзд згадуючи. До мого відтинку не було далеко — може яких 4 кільометри. Ми виїхали за село, я і чура.

— Тримайся — кажу йому — і не відставай від мене.

В нього був добрий кінь, але куди йому до Абрека! Ми переїхали гостро горбок, що за селом, виїхали на чисте поле. Позицій мого куреня не видно було з горбка, бо заступало їх сусіднє село. Зате чути було звідти густу пальбу скорострілів і крісову. Гармати теж не мовчали. Одним словом ішла битва.

Я натис Абрека і той по коротскім віддиху, коли я орієнтувався в ситуації, пустився знову навскоки. Не проїхали ми ще й кільометра як перед нами на яких 200 кроків виросли чотири вогняні з чорним верхом стовпи. Це експльодували чотири ґранати. Ворожа батерія взяла нас під обстріл. Абрек став дуба наче жертвуючи себе, щоб захистити мене перед відламками ґранати, але як тільки прогомоніла експльозія, рванувся таким шаленим темпом вперед, що аж вітер свистав біля вух.

— Добре — подумав я собі — заки вистрілять другий раз, ми будемо поза лінією їх обстрілу.

Так воно й сталось. Дальші 4 ґранати впали вже далеко поза нами. Але ворожий зорець був мабуть теж не в тімя битий. Обнизив давку пороху і перед нами стали знову чотири стовпи, наче хотіли нам загородити дорогу до куреня. Повторилась попередня історія — і так повторялось кілька разів, бо до того обстрілу прилучилась ще й друга батерія. А всеж не попали мене. Шалений біг Абрека не давав змоги прицілитись так, щоб відразу попасти. А заки направили помилку, я був уже далеко. Серед тих перегонів з ґранатами я і не счувся, як доїхав до села, що його боронив мій курінь, а приїхав у сам час, щоб дати відповідні накази, бо підчас моєї неприсутности ворожа артилерія розбила дім, де містилася команда куреня, пірвала телефони, поранила значкового та інших членів команди... Рівночасно почала свій наступ ворожа піхота.

Над вечір того дня вдалось мені опанувати ситуацію. Відбив всі наступи, приверну телефонічну сполуку з бригадою, тощо. Голошу вже по телефону звіт до бригади, а шеф штабу питає мене:

— Якжеж ти перелетів через ґранати?

— Якось Бог милував — кажу йому — а Абрек ніс.

— Ну, маєш шалене щастя — відповідає той — бо твому чурі сильно не пощастило. Ледве вернув сюди. Ранений у груди відривком ґранати. Був переконаний, що тебе розірвало.

— Ні, якось не розірвало. Але попроси там від мене лікаря, щоб обійшов чуру так, якби мене обходив.

Сердега чура вже при першій сальві завагався, чи їхати дальше за мною. Зупинився і та

НОВИНКИ

27
ЧЕРВЕНЬ

ВІВТОРОК

Ст. ст. 14. червня 1939.
Єлесея прор.
Лат. Владислава.
Сонце: схід — 3.16, захід — 19.37.
Місяць: схід — 16.18, захід — 1.01.

Завтра: 28. червня. Середа.
Ст. ст. 15. червня 1939.
Амоса, Єронімa.
Лат. Льва II. папи.
Сонце: схід — 3.17, захід — 19.37.
Місяць: схід — 17.12, захід — 1.37.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ВП. Передплатників „Діла“ у Словаччині повідомляємо, що наша Адміністрація має власне конто Поштової Каси ч. 4128 у Братиславі в Банку Чехословацьких Леґій, Філія у Братиславі, та що передплату за наш часопис можна складати на це конто на бляндкетах, які можна дістати у кожному поштовому уряді. Адреса: Banka Ceskoslovenskych Legii, Filialka v Bratislave Nr. 4128. ?—3

— Передплатникам у Чехії та Моравії пригадуємо число нашого конта 2.150 та фірму: Banka Ceskoslovenskych Legii, Praha, куди треба висилати передплату теж бляндкетами, які продають усі поштові уряди. ?—3

— В гарячі літні дні найкраще смакує зимний десер. Тому, їдучи на літнище заберіть зі собою будиневі порошки і дриґлі „Ароза“. Приладите їх скоро і на будьякому вогні. 518

— Управа Українського Народнього Музею Гуцульщина ім. о. Йосафата Кобринського в Коломиї складає щиру подяку Вп. д-рові Р. Смаль-Стоцькому, професорові варшавського університету, за жертвування для нашого музею цінних памяток, а саме: за книжку про вишивки і ношу та ручні вироби на Закарпатті, 5 давніх мап, 7 малюнків і за 25 зол., присланих нам одночасно на викуп посилки тих цінних предметів. **— Управа Музею Гуцульщина в Коломиї.**

— Звичайні Загальні Збори „Червоної Калини“ відбудуться в середу 28. червня 1939 в год. 5.30 попол. в домівці Тов. „Молода Громада“ при вул. Косцюшка ч. 1а, I. пов. До участи в Зборах запрошує П. Т. Членів — **Надзірна Рада.**

— Спір між кружком „Р. Ш.“ ім. Грінченка і п. Стевчаком закінчений. У справі належности п. Іванові Стевчакові, кол. учителеві вселюдної школи ім. Б. Грінченка від кружка ім. Б. Грінченка у Львові, сторони погодилися віддати цю справу на вирішення урядуючому голові Т-ва „Рідна Школа“ о. крил. Ю. Дзеровичеві. Одночасно обі сторони однозгідно заявили, що спору в суді праці не підтримують, а для формальности п. І. Стевчак відкликав позов через свого повновласника д-ра С. Біляка. Тому п. Іван Стевчак, який на засіданні Головної Управи 1. червня ц. р. зложив був заяву, що на час судового спору не буде брати участи в засіданнях Головної Управи Р. Ш., знову виконуватиме обовязки члена Головної Управи Р. Ш.

— Незнання української мови, чи легковаження? З нагоди закінчення шкільного року діти народньої школи ім. М. Шашкевича в Перемишлі дістали шкільні двомовні свідоцтва так як і діти інших шкіл. Ніхто про ці свідоцтва навіть не згадував би, якби не такі помилки в українському тексті цього свідоцтва (Sign. P. W. R: Drukarnia Państwowa Nr. 10 (277) „щкільний“, „оцінки“, „релиґія“, „ґеорафія“, „шкильних“. Якби ученик першої кляси вселюдної школи написав такі квіточки в задачі, дістав би напевне недостаточно. Тепер найслабший ученик прочитавши уважно своє свідоцтво, скаже „вчать мене писати, але самі не вміють“. І матиме рацію.

— Влада розвязала народню школу „Р. Ш.“ в Бережанах. Влада розвязала народню школу „Р. Ш.“ ім. Митрополита. Не зважаючи на всі заходи в цій справі влада доси не відкликала свого розпорядку.

— Вийшли на волю. Володимир Павлович, люстратор Кооперативного Союзу в Залізцях, арештований 22. березня ц. р., вийшов на волю зі золочівської вязниці дня 19. ц. м. Арештований сидів у слідчій вязниці майже три місяці під замітом приналежности до ОУН. Одночасно з ним вийшов на волю зі золочівської вязниці Орест Пригода, студ. фільософії з Лопушан, пов. Зборів, та Іван Новаківський, ґімназійний абсольвент зі Зборова. Вони теж сиділи майже три місяці під замітом приналежности до ОУН. — З львівської вязниці вийшла на волю по тримісячнім побуті Зеновія Матійчук, студентка прав, де вона сиділа під замітом приналежности до ОУН. З вязниці у Стрию вийшли по 3-місячнім побуті під замітом приналежности до ОУН Павло Клим з Мізуня к. Долини та Гивля Евгена з Жидачева.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Середа, 26 червня 1889.

ПАРТІЙНА БОРОТЬБА У ЧЕХІЇ.

У Чехії йде між молодо- і старочехами завзята партійна боротьба. Молодочехи хочуть очевидно зєднати собі німців і видали дуже вільнодумну виборчу відозву звернену проти старочехів, у якій висказують охоту помиритися з німцями. Відозва старочехів ставиться знову більше на становище молодочехів і домагається признання чеського державного права, що знову дуже обурило німців. Кандидатську промову Юл. Ґреґра сконфіскували.

ВПАДАЄ В ОЧІ...

„Впадає дуже в очі, що російський наслідник престолу, їдучи на ювілейне торжество панування віртемберського короля до Штутґарту, переїздив через Берлін, не затримався там ані на хвилину та не відвідав німецького цісаря. З цього факту догадуються, що цар має велику охоту сам особисто віддати цісареві візиту.

ДОВГИЙ ВІК.

„В Чижикові (у присілку Острів) коло Львова вмерла ковалиха Кубалевичка у 112-ому році життя. Вона була невеличкого росту, сухорлява, а в останніх роках так висохла та скорчилась, що її носили на руках як дитину, бо власними силами ходити вже не здужала“.

— Будова костелів і „домів людових“ у львівському повіті. Недавно посвятив в оселі польських кольоністів у Коверах к. Солонки кс. Вавщак з рим.-кат. Митрополичої Курії у Львові „косьцюлек“ для 20 польських родин. — Другий „косьцюлек“ посвятив недавно кс. Конопка в оселі Липники (11 км. від Львова при стрийській шосі) теж для кільканацятьох польських родин. Третій костел посвятили для польських кольоністів в оселі „Дембянка“ к. Ширця. Крім того будують костели в двох наших селах: Підтемнім та Милошовичах і вже підтягнули їх під дах та ще цього року їх посвятять. Всі ці костели збудували поляки заходом ТШЛ. зі Львова. Далі завдяки ТШЛ в останньому часі збудували поляки „людові доми“ в таких селах: Гончарах, Поршні, Милятичах, Загірю, Ланах, Запитові, Нагірянах, Вовкові, Гаях — для кольоністів в їх оселі „Поддембове“. Нові „доми людове“ будують поляки в таких селах: Чижикові, Полянні, Красові, Раківці, Грибовичах, Малишковичах та інших місцевостях. Вкінці слід згадати, що в українськім селі Толщеві к. Давидова поляки посвятили мин. неділі 18. ц. м. памятник з нагоди 600-ліття прилучення Галичини до Польщі. Щож ми протиставимо цьому розмахові ТШЛ, що переводить кольонізаційну акцію по наших селах?

— Львівська хроніка. В суботу вранці мешканка камениці при вул. Джерельній 64 найшла на сходах на подвірі тіло Марії Кураш, яка мешкала теж у цій камениці. Виявилось, що Марія

До Влов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на липень 1939.

Складанки помаранчевого коліру вільні від поштової оплати.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

зупинка була причиною, що його тяжко поранили.

Того вечора я не дістав в селі вівса, зате вдалось мені купити бохонець хліба, яким я поділився з Абреком. Їли ми його разом, а як скінчили, Абрек притулив свою голову до моїх грудей і радісно, хоч тихо іржав...

Чи сподівався, що небавом скінчиться наше співжиття?

*

Три дні пізніше, як на відтинку куреня було тихо, я лежав у своїй кватирі на постелі. Лежав і маячив. Бриґадний лікар ствердив висипний тиф. Мене зложили на віз і повезли до шпиталю у Винниці... Абрек, яко службовий кінь, залишився мому наслідникові. Ще в ту хвилину як мене саджали на віз, я почув іржання Абрека. На хвилинку опритомнів і побачив, як Абрек намагався вирватись із рук конюхові, що саме провадив його від криниці На прощання я кивнув Абрекові рукою... і знову стратив память. Не тямлю ходу своєї хвороби, але те добре тямлю, що в маячінню я бачив нераз свого друга, летів ним десь у невідоме, в якусь синю даль... Коли я опритомнів, обслуга шпиталя оповідала мені, що я часто зривався, хотів кудись бігти, а притім вимовляв якесь дивне, незрозуміле для них слово: „Абрек“...

По хворобі мене приділили на інше місце — при Начальній Команді. Я перебував увесь час у Винниці, приходив до здоровля. Десь два місяці пізніше, як я відійшов від куреня, стрічаю у Винниці старшин із колишньої своєї бриґади. Перемашеровували через Винницю на інший фронт. Оповідали мені про це й те. Один із штабу каже мені нарешті:

— А чи знаєте, що з вашим верхівцем сталось?

— Не знаю... — кажу — чи не застрілили його?

— Е, ні, — відповідає — так таки на пси зійшов.

— Якто? — питаю стривожений?

— А так, що по вашому відїзді кінь здурів. Не хотів нікого носити, бив ногами, тощо. Не могли дати собі з ним ради, тимпаче, що й булавний, який досі був над вістовими командантом і знав усякі способи до коней, теж захворів на тиф. Тоді перестали його доглядати, давали менше їсти, тощо. Як кінь змарнів і присмирнів, тоді дали його до обозу. Тепер він тягає віз, але ви й не пізнали б його. Одним словом „зійшов кінь на пси“, а гарний був колись.

Дві години пізніше комендант обозу привів мене коло одного воза і каже:

— Ось колишній ваш верхівець!

Правду казав той старшина, що тяжко його було пізнати. Передімною стояла руїна коня. Пообтирані боки, закривавлені від „груди“ ноги, поруділа, зкудовчена шерсть колишнього шпака... Ні, невжеж це мій Абрек? Хібаж можливо, щоб за два місяці він так змінився? Я приблизився, щоб ліпше переконатись, чи не обманюють мене. Тоді та кінська руїна положила по собі вуха, вишкірила зуби та люто схопила мене за полу від плаща. Ледве я вирвався з тих зубів, а роздертий плащ своєю латою ще довго пригадував мені на ту останню зустріч з моїм колишнім другом.

Того дня серед гладкої дороги і без ніякої ясної причини — Абрек зноровився. Не помогли ніякі заходи обозних конюхів. Кінь не рухався з місця та ще й гальмузав усякий рух обозу.

Тоді його вбили...

—o—

Кураш вернулась опівночі до хати зовсім пяна і впала зі сходів та розбила собі голову до бетону. — На Гетьманських Валах невідомий напасник важко зранив ножем Станислава Зембу, якого відвезли до шпиталю. — Ангелина Прошь (вул. Ходкевича ч. 7) повідомила поліцію, що злодії вирізали діру у дверях її помешкання і вкрали мужеське футро, гардеробу, срібло та біжутерію вартости понад 2.000 зол. — Поліція арештувала Станислава Пайтака в Кольонії Кривчицькій під заміттом крадіжи в помешканнях: Степана Шульби і Павла Скурського (Мучна ч. 54), Михайла Панкевича (Крупярська 25), Петра Дужого, Теодора Матвіяса, Омеляна Козака та Василя Панаса (вул. Генінга ч. 36) та відобрала від арештованого частину крадженої гардероби.

— Зїзд „людових" театрів і хорів. У Станиславові відбувся 1-ий зїзд нового „звйонзку" театрів і хорів „людових" при участи 400 делегатів. „Звйонзек" створив один досвідний і 10 мандрівних польських театрів. Тепер у станиславівському воєвідстві працює 62 театральні гуртки, хори та орхестри і 9 повітових відділів „звйонзку". Головою „звйонзку" вибрали президента м. Станиславова м-ра Ф. Котлярчука. („Всхуд").

— Злодії обікрали поліційного агента. До помешкання поліційного агента Зигмунта Гловацького при вул. Золотій ч. 33 у Львові дісталися злодії крізь відчинене вікно в ночі і забрали гардеробу вартости 2.000 зол. та облігації конверсійної позички вартости 8.000 зол.

— „Бій гайдамакен". У неділю 18. ц. м. вечором коло години 10-тої вийшов з коршми в Яксманичах пов. Перемишль, що стоїть на краю села, пяний Шибяк і зараз таки на сходах перевернувся та потовкся. Прочунявши наробив крику, що його побили „гайдамаки" і пішов до поблизького села Селиськ. Ледви минуло кілька хвилин на дорозі зі Селиськ до Яксманич зявилось кількадесять молодих мужчин в біллю і кого тільки стрінули зі селян, які тоді вертались з молочарні, били, а пяний Шибяк викрикував „бій гайдамакен".

— Грім оздоровив спаралїжованого. Над Лодзею та околицею перейшла буря з громами. Підчас бурі грім ударив у хату Ю. Коваляка в селі Юзефів під Хойнами і вбив господаря та поразив його сусіда, який був саме в хаті Коваляка. В сусідній хаті лежав від років спаралїжований Йосиф Малецький. Підчас удару грому нелукий упав на землю й опісля зірвався з підлоги на рівні ноги та вибіг з хати і вже ходить нормально.

— За витрату міських фондів на політичні цілі. Перед судом у Грацу відбувається процес проти б. президента австрійських залізниць д-ра Штрафеля, якому закидають ріжні зловживання. Процес протягнеться майже тиждень. Акт обвинувачення закидає б. австрійському достойникові витрату фондів міських трамваїв у Грацу на політичні цілі та посередництво між б. австрійським союзним урядом і міжнародним жидівством.

— Смерть 26-ох вуглекопів. В одній з копалень недалеко Йоганесбургу в Полуднево-Африканській Унії відорвалася віндa, якою зїжджало до копальні 26 вуглекопів, і впала на дно копальні. Між вбитими вуглекопами є один европейський робітник.

— Кривава стрілянина на вулицях Цюріха. Дня 20. ц. м. на одній з вулиць Цюріху невідомий напасник убив поштового службовика. Вбивникові вдалося втекти, одначе поліція устійнила прізвище вбивника й арештувала його у хвилині, коли вбивник шукаючи за працею легітимувався документами шофера, якому вкрав самохід. Слідство виявило, що арештований за вбивство поштового службовика Фоленвайдер вбив теж шофера. Підчас арештування Фоленвайдер важко зранив одного з поліціянтів.

— Дві катастрофи трапилися в пятницю 23. ц. м. на терені б. Австрії. В місцевости Цель ам Ціллер у Тирольських Альпах згорів до тла готель Гайдесгоф з невідомих причин. Жертв у людях не було, згорів лише живий інвентар. Шкоди доволі великі. В місцевости Вестендорф, теж у Тиролі, впав до 70-метрової пропасти приватний самохід. 4 особи важко ранені.

— Знаменна участь у бенкеті в німецькій амбасаді. Кн. Віндсор святкував у пятницю 23. ц. м. 45-літні роковини своїх уродин. У четвер кн. Віндсор з дружиною були на обіді в німецького амбасадора гр. Вельчка в Парижі, який видав його саме з цієї нагоди. На обіді був присутній магараджа Капуртали, мадярський посол у Парижі гр. Кін-Гедерварі та багато визначних осіб з париських товариських кол. На цьому обіді не було британійського амбасадора в Парижі, сер Еріка Фипса і нікого з англійської кольонії в Парижі.

— 500-ліття штрасбурської катедри. В суботу 24. VI. минуло 500 літ від скінчення славної вежі штрасбурської катедри і віддання самої катедри в нинішнім вигляді до публичного вжитку. Будову штрасбурської катедри почав у 1015 році єпископ Вернер. Старинна катедра була збудована в романськім стилі, але вона згоріла вже в 1176 р. Чотири роки пізніше почали будувати нову катедру. Її будова тягнулась майже 260 років. Фасаду цієї катедри проектував к. 1275 архітект Ервін. Стиль цієї фасади мав бути готицький з великою розетою над головним порталем і двома гарними вежами. Одначе внаслідок пожеж первісний плян змінили. Лише одну вежу викінчили згідно з первісним пляном, другу підтягнули до половини задуманої висоти і закінчили негармонійною прибудівкою. Катедра у Штасбургу належить до найгарніших памяток архітектури середньовіччя. Вистане згадати, що вітражі великих вікон мають поверхню на 15.000 м. кв., з чого сама розета займає 200 м. кв.

— 20 американських політиків летить до Европи. Американський гідроплян „Єнкі Кліпер" вилетів у суботу 24. ц. м. з вашингтонського порту наладнуючи ось так правильну пасажирську комунікацію з Европою. Гідропляном летить 20 політиків і летунських діячів.

— Кара смерти за хабарництво в Китаю. Военний суд засудив б. комісаря освіти провінції Сечуан-Янлієна на кару смерти за хабарництво. Суд виміряв кару смерти за цю провину на виразний приказ Чанкайшека, який домагається безпощадного винищування хабарництва між державними урядовцями та службовиками.

—о—

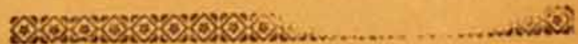
Зі судової салі.

ЗА „УКРАЇНІЗУВАННЯ" ПРІЗВИЩ.

Перед окружним судом з Бережан на виїздній сесії в Рогатині відбулася розправа в середу 21. і в четвер 22. ц. м. проти: 1) о. Маріяна Клодзінського, емер. пароха з Путятинець, 2) о. Михайла Блозовського, пароха з Чесник, 3) о. Івана Щербанюка, пароха з Вербиловець і 4) о. Михайла Постригача з села Клевщівної, яких прокуратор притягнув до відповідальности за провину зі ст. 287 § 1 (за „українізування прізвищ" у метриках). По розправі суд засудив: **1) о. Михайла Блозовського та 2) о. Михайла Постригача на кару по 6 місяців вязниці; 3) о. Івана Щербанюка на кару 10 місяців вязниці з тим, що усім трьом засудженим припинив виконання кари.**

Підс. о. Маріяна Клодзінського трибунал увільнив від вини і кари.

ТЕАТРИ.

Великий Театр.
Понеділок 26. 6. год. 18 „Пірат".
Вівторок 27. 6. од. 20 „Субретка".
Середа 28. 6. год. 20 „Парижанка".
Четвер 29. 6. год. 16. „Субретка"; год. 20. „Парижанка".

Театр Ріжнородностей.
Понеділок 26. 6. год. 20 „Страхи" на ляхи".
Вівторок 27. 6. год. 20 „Страхи на ляхи".
Середа 28. 6. год. 20 „Страхи на ляхи".
Четвер 29. 6. год. 18 і 20.15 „Страхи на ляхи".

Український Театр ім. І. Котляревського.
БОРЩІВ:
26. 6. Найвірніший чоловік.
27. 6. Цариця Грузії.
28. 6. Циганське кохання.
29. 6. Муза на офсайді.
30. 6. Зоря над Почаєвом.
З Борщева іде театр до Заліщик, Городенки і Снятина.
Субота 24. і неділя 25. 6. вистав нема.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).
КОСІВ:
26. 6. Подвійна бухгальтерія.
27. 6. Люди на кризі.
28. 6. Жінка на цензурі.
29. 6. Гриць.
30. 6. Сесі.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
ПЕРЕГІНСЬКО:
26. 6. Вельможна пані Кочубеїха.
НАДВІРНА:
27. 6. Дай серцю волю.
28. 6. Сорочинський ярмарок.
29. 6. Невольник.

Українська Капеля кобзарів-бандуристів Степана Орича.
26. 6. Лани.
27. 6. Баківці.
Замовляю бандуристку і танцюристів.
п. Старе Село.

КІНА.

АМПІР: „Брехун".
АПОЛЬО: „Тарзан" і „Зелена богиня".
АТЛЯНТИК: „Вязень ч. 4328".
БАЙКА: „Теодора робить карієру" і „Від Гальгад".
БАЛТИК: „Веселий чура" і „Людина, що дала жити".
ВАНДА: „Щасливий завулок" і „Кохання дівчини".
ГРАЖИНА: „Я вона" і „Ідемо по щастя".
ЕВРОПА: „Дні щастя".
КАСИНО: „Неслухняна панна Нансі".
КОПЕРНИК: „Студентка", на підставі повісти Віцї Баум.
МАРУСЕНЬКА: „Зовахар" і „Проф. Вовчур".
МЕТРО: „Жовтий пірат" і „Герой ваших часів".
МУЗА: „Льорд Боф" і „Міліонер на тиждень".
МІРАЖ: „Пятно зради" і „Банковий дім Ротш. і спілка".
ПАКС: „Зоуавована" й додатки.
ПАЛЯС: „Остання осторога".
РАЙ: „Його велика любов".
РІЯЛЬТО: „Галька".
РОКСІ: „Підозріння" і колір. додатки.
СВІТ: „Спокуса" з Марл. Дітріх, „Королева джунглів".
СВЯТОВИД: „По великій війні", „Перли і серце".
СТИЛЕВЕ: „Невидна суперниця" й ревія.
ТОН: „Дівча з далекої півночі" і „Восьма жінка Синьобородого".
УТІХА: „Експрес на шляху індіян" і ревія.
ХИМЕРА: „М-р Дуд шаліє".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ПОНЕДІЛОК, 26. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Рад. денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Гутірка для купців, 8.25 Репорт. про відд поморського ремесла, 11.30 Авдиція для новобранців, 12.03 Пол. авд., 13.00 Попол. музика, 13.40 Година наймолодших, 14.35 Госп. вістки, 14.45 Репортаж з Камеруну, 15.15 Англ. музика, орх., 15.45 Госп. вістки, 16.00 Попол. денник, 16.10 Репортаж з меблевих торгів, 16.20 Сериик. реч., 16.45 Наук. хроніка, 17.00 Вістки з міста й пров., 17.10 Бетовенова творчість, 17.50 Ак. спорт, 18.00 Спів. реч., 18.20 Репорт. з відїзду селян. прог. до Данії, 18.30 Форт. твори, 19.00 Стрілецька авдиція, 19.30 Орх. з Вильна, 20.25 Хлібор. сервиська, 20.35 Льок. спорт. вістки, 20.40 Вечір. денник, 21.00 Муз. авдиція, 21.35 Рецитації, 21.40 З Хроніки Длугоша, 22.00 Батьків. порадник, 22.15 Веч. серенада, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдиції.

ВІВТОРОК, 27. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Рад. денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Хорі з уроссия, 11.30 Авдиція для новобранців, 12.03 Пол. авдиція, 13.00 Попул. музика, 13.40 Концерт бажань, 14.35 Господ. вістки, 14.45 Прир. репорт., 15.05 Попул. музика, 15.45 Господ. вістки, 15.50 Фінанс.-госп. акт., 16.00 Попол. денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Твори на фант. 16.45 Літер. хроніка, 17.00 Вістки з міста й пров., 17.10 Концерт солістів, 17.45 Радіотехн. новини, 18.00 Кольон. авдиція, 18.30 Концерт фоноп. музики, 19.00 Авд. для робітників, 19.30 „При вечері", 20.25 Авдиція для села, 20.35 Спорт, 20.40 Веч. денник, 21.00 „Мільда" мітол. кантата, 21.40 Вибухи на шляху великої війни, 21.55 Форт. твори, 22.15 Камер. концерт, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення авдиції.

СЕРЕДА, 28. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Рад. денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Турист. гутірка, 8.25 Турист. вістки, 11.30 Авдиція для новобранців, 12.03 Пол. авдиція, 13.00 Інформ. газетка в українській мові, **13.10 Українська музика з плит (хор і орх.)**, 13.40 Розр. музика з пл., 14.15 Трохи пісні, трохи слова, 14.35 Господ. вістки, 14.45 Авдиція для дітей, 15.15 Попул. муз. квінтет, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Попол. денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Пісні про море, 16.50 Гутірка про гиздь, 17.00 Вістки з міста й пров., 17.10 Гутірка про Німеччину, 17.25 Танк. музика з пл., 17.50 Гутірка для господинь, 18.00 Славні симф., 18.35 Пісні, 19.00 Читання Діккенса: „Клюб Піквіка", 19.30 При вечері, 20.10 Війсьвідчит, 20.25 Авдиція для села, 20.35 Льок. спорт. вістки, 20.40 Інформ. авдиція, 21.00 Шопен. концерт, 21.40 Біольог. відчит, 22.00 Гутірка про звук. тасьму, 22.10 Розр. музика, 22.30 „Львів. перл", 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авд.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ПОНЕДІЛОК, 26. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати**, 18.25 19.00 Спів. турнір, 20.15 21.00 Бетовен, концерт, БЕРЛІН 15.00 Вес. мельод. 18.00 Розр. концерт, 19.00 Спів, БРАТИСЛАВА 19.40 20.00 Легка музика, 20.55 21.00 Сучасна слов. музика, 22.45 Танкова музика, БУДАПЕШТ 17.00 Мадяр. музика, 18.20 Хор, 19.25 Квінтет, 20.30 21.00 Опер. орх., 22.00 Танкова музика, 23.00 Циганська музика, БЕОГРАД 20.00 21.00 22.00 „Авре Шевіє" оп., ДОЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 19.00 Музика, 20.15 Весела музика, 21.00 Німецько-япон. концерт, 22.20 Камер. оркестра, 23.00 Сучасна муз. орх., МІЛЯНО 20.30 21.00 Розр. музика, 21.30 22.00 Симф. концерт, 23.15 Танкова музика, ПРАГА 18.30 Легка музика, 19.25 Нар. музика, 20.00 Орх. і солісти, 23.00 Чеська музика, РАДІО ПАРІ 19.00 Орх., 20.30 21.00 22.00 Опера, РИМ 21.45 22.00 Форт. дует, 23.15 Танкова музика.

ВІВТОРОК, 27. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати**, 17.00 Твори Баха, 22.35 Давня камер. музика, БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.15 21.00 Танкова музика, БРАТИСЛАВА 19.30 Вокальний концерт, 20.45 Нар. музика, 21.15 Роман. музика, БУДАПЕШТ 17.40 18.00 22.00 Циганська музика, 19.25 Норв. хор, 21.05 Форт. речітаяь, 23.00 Легка музика, ДОЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Попол. музика, 18.30 Арії з пісні, 21.30 Нар. мельодії, 22.20 Солісти, МІЛЯНО 21.00 22.00 23.00 „Ріґолетто" оп., ПРАГА 17.15 Квартет, 18.30 Орх., 19.45 Пісні, 21.00 Орх., 23.00 Чеська музика, РАДІО ПАРІ 18.15 Віольонч., 19.00 Оркестра, 22.30 23.00 Камер. музика, РИМ 21.00 Розривкова музика, 21.30 22.00 Симфон. концерт, 23.15 Танкова музика.

СЕРЕДА, 28. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати**, 21.00 Симф. концерт, 22.30 23.00 Розр. концерт, БЕРЛІН 17.30 Камер. концерт, 18.00 Розр. концерт, 19.15 Пісні й музика, 20.15 Квінтет, 21.00 Оперет. мельодії, БРАТИСЛАВА 17.10 Слов. нар. музика, 19.40 20.00 21.00 Концерт, 22.15 Легка музика, БУДАПЕШТ 18.15 Спів, 19.15 Опер. 23.00 Циганська музика, ДОЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Попол. музика, 18.15 Форт. і сольо, 20.15 Оркестра, 22.20 Камер. концерт, МІЛЯНО 17.15 Вокальний концерт, 22.10 Серенад. речітаяь, 23.15 Танкова музика, ПРАГА 20.45 Камер. музика, 21.10 Попул. концерт, 23.00 Чеська музика, РАДІО ПАРІ 18.30 Серинк. речітаяь, 19.30 Пісні, 20.30 21.00 Муз. авдиція, 22.00 23.00 Легка музика, РИМ 17.15 Попул. концерт, 22.30 Розр. музика, 23.15 Танкова музика.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Радіокутик.

ДАНСЬКІ РИБАЛКИ ДУЖЕ БАЛАКУЧІ

Завдяки радію виявилося, що данські рибалки дуже балакучі. Дирекція данської пошти звернулася до представників морських рибалок у справі постійних скарг персоналу прибережних радіових станиць на говірливість власників данських рибальських кораблів, які мають радіову висильну апаратуру. Правда, що вони платять все що належиться за свої радіо-телефонічні розмови, але поштова влада жадає, щоб приборкати їх балакучість, тому що це значно спиняє важну діяльність прибережних станиць.

РЕКЛЯМА ДЕРЖАВНОЇ РАДІОФОНІЇ.

Французьке мін. пошт зорганізувало афішову реклямову акцію у всіх своїх поштових урядах. Що тижня розлилюють у всіх поштових урядах Франції тижневу програму державної радіофонії. Такі програмові афіші друкують у синіх та червоних кольорах з наголовком: „Тут державне радіо. Просимо слухати!".

ІТАЛІЙСЬКЕ РАДІО ТА КАВА.

У звязку з сучасним міжнародним положенням, у деяких державах змінилися господарські обставини. Ці держави змушені до деяких обмежень. Нпр. Італія приневолена до обмеження у спожитті кави. Італійське радіо надає вказівки, як треба ладити напитки щоб пригадували у смаку каву.

Біржа

Львів, 26. червня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·82—90·82, Доляри америк. 5.33·50—5.33·50, Доляри канад. — 5.31·50—5.31·50. Фльор. гол. 283·11—283·11 Франки франц. 14·15—14·15, Франки шв. 120·25—120·25. Фунти англ. 24·82—24·82 Гульд. гдан. 100·25—100·25 Кор. данськ. 111·48—111·48, Корони норв. 125·42—125·42 Корони шведські 128·72—128·72, Ліри іт. 17·40—17·40, Марки фінляндські 11·02—11·02, Марки нім. срібні 85·00.

Акції.

Банк Польський 105·00, Цукор 30·00—35·00, Вугіль 30·00—30·00, Ліпьпол 80·00—85·00. Моджеїв 17·00—16·75, Островець 73·50—75·00, Стараховичі 54·25—54·00, Жирардів 50·00—00·00, Габербуш 59·00
Тенденція сильніша.

Папери.

4 і пів внутрішня 60·00. 3 інвестиційна 1 ем. 75·00, серія 79·00—79·00. 2 ем. 76·25 серія 80·25—80·25, 5 конверсійна 65·00 5 колійова 61·00—59·00, 4 прем. дол. 59·75 4 консолідаційна 61·00—00·00.
Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 26. червня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2.50
За 1 кг. масла експ. з оп. дає зачет	2.50
1 л. молока	0.15
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

Оповістки.

Мужеська Гімназія Рідної Школи у Львові. Вступні іспити до 1. кляси Мужеської Гімназії „Р. Ш.", у справі відкриття якої робить Головна Управа „Рідної Школи" заходи, відбудуться у вівторок 27. червня 1939 р. в год. 8-ій рано в гімназії „Рідної Школи" ім. І. і Г. Кокорудзів у Львові (вул. Моджеєвської ч. 9, телефон 256-77, трамвай ч. 2). Зголошуватися в Дирекції Гімназії щоденно в годинах від 8-ої до 1-ої. Щодо вписів до І. кляси, то Дирекція Гімназії проголосить їх речинець, як дістане дефінітивну відповідь у справі дозволу на відкриття гімназії. — Референтура Шкіл „Р. Ш."
8/80 2-2

Подяка.

По виході складаю щиру подяку всім тим Шановним Громадянам (зам), що прийшли мені і моїй дружині та дітям з поміччю підчас мого перебування у лічниці в Золочеві.
1321 Володимир Павлович.

ОГОЛОШЕННЯ

Приписові почтові друки і книжки до вжитку часописів

якими кожне видавництво послуговується можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 гр. 8 сот.
Gazetowa książka nadawcza
оправлена (120 карток) зол. 2.50
оправлена (200 карток) зол. 3.50
Książka rozsyłkowa
на 480 почт. урядів зол. 2.—
на 960 почт. урядів зол. 3.—

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.